

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Clarendon St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa

Kaina 10 ct.

Nr. 43

Penktadienis, Lapkričio (November) 4, 1960, Toronto, Ontario

M E T A I XXIX

Siame nanie Užvenčio rajone Ušnėnų kaime gimė ir augo lietuvių kultūros veikė-

jas — publicistas Povilas Višinskis. Dabar čia atidarytas P. Višinskio memoriali-

nis muziejus. Nuotraukoje — prie P. Višinskio namo-muziejaus.

Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje Naciškos Partijos Išeina Viešumon

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį Kanados televizija davė nemažai informacijų apie nacių partiją Kanadoje, kuriai vadovauja Andre Bellefeuille, kurs yra transporto departamento tarnautojas Sorel miestelyje, Kvebeko provincijoje.

Per televizijos interviu šis Kanados nacių partijos lyderis pareiškė, kad jeigu naciai paimtų valdžią Kanadoje, tai

Toronto Lietuviai Sveikina Laisvę

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį pažangūs Toronto lietuviai suaukojo \$200 pasveikinimui Laisvės su 50 metų sukaktuvėmis. Taigi, torontiečiai nepamiršo savo seno draugo.

Aukos buvo suaukotos susirinkime, kuriame kalbėjo Rojus Mizara, Laisvės redaktorius, darydamas pranešimą apie savo buvimą Lietuvoje praėjusiais metais ir gautus įspūdžius. Susirinkimą surengė ir kalbėtoją atkvietė Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopa.

Kalbėtojas labai aiškiai nušvietė Tarybų Lietuvos daromą pažangą. Jis taipgi įdomių dalykų papasakojo apie Lenkijoje gyvenančius lietuvius.

žydai ir negrai nebūtų priimami valdžios tarnautojais. (Jungtinių Valstijų naciai, kurių priešakyje stovi tūlas George Rockwell, sako, kad jie paims valdžią 1972 metais ir tada 80 procentų žydų sunaikins kaip komunistų šnipus.)

G. Rockwell sakė, kad Toronte yra vengrų nacių sekcija. Vengrai naciai Kanadoje turi apie 20 skyrių. Vengrų vadu esąs koks tai Janos Pall, bet pora mėnesių atgal jis išvykęs iš Kanados.

Prie nacių matyti nemažai priklauso Rytų Europos pabėgėlių.

Ant televizijos buvo parodyta, kaip jie sveikina ištiesdami rankas, kaip kad darydavo naciai prie Hitlerio viešpatavimo. Bellefeuille atsispašė, kad saliuotojai prastai pasirodė. Girdi, stormtruperiai Montrealo skyriuje saliuotoją daug gražiau.

Jungtinių Valstijų naciai turi ir savo motto: "Jews Are Thru in '72". Jie atvirai kalba apie sunaikinimą 80 procentų žydų dujų kameroje.

Kanadoje, kaip ir Jungtinėse Valstijose, norima numotį ranka į šiuos nacių kaip į "pusgalvius", nevykėlius. Bet ir Vokietijoje nacių judėjimas prasidėjo karčiamoj iš tokių pat nevykėlių, lytinių iškrypėlių. Kapitalo

karaliams jie buvo geras rankis.

Įdomu pastebėti, kad vengrų ir vokiečių nacionalistai tuoj užprotestavo iškėlimą viešumon nacių judėjimo Kanadoje. Jiems nemalonu, kad iškeliama, jog jų tarpe naciai sukasi lizdus.

Žydai Sako Naciai Smarkiai Plinta

DALLAS, Tex. — Amerikos Žydų Komitetas teigia, kad naciai plečia savo tinklą po visą pasaulį. Naciai rodo savo agresyvumą Europoje. Vidurryčiuose, Pietų Amerikoje ir kitur.

Komitetas turįs davinių iš Buenos Aires, Rio De Janeiro, Paryžiaus ir kitų pasaulinių centrų, kurie kelia rūpestį.

Naciai leidžia šaknis tarp antidemokratiškų, antisemitų ir totalitarinių nusistatymų žmonių, kurie vienu vardu gali būti užvadinti kaip antikomunistai.

Argentinoje naciai turį 15.000 narių. Ukrainiečiai, vengrai, kroatai ir kiti reacionieriai kooperuoja su vietiniais.

MASKVA. — Atvyko Ganos delegacija pasirašymui prekybinės sutarties su Tarybų Sąjunga.

27,000,000 Amerikiečių Negali Gyvent Kur Nori

NEW YORK. — Vienas iš 6 Jungtinių Valstijų gyventojų negali gyventi pagal savo pasirinkimą dėl rasinės ir tautinės diskriminacijos. Taip tai sako trejus metus praveistas tyrinėjimas. Reiškia, 27,000,000 amerikiečių negali laisvai pasirinkti gyvenamą vietą, nusipirkti namus tokioje vietoje, kur jam geriau patinka, tik dėl to, kad jie yra skirtingos rasės ar tautybės.

Matyti tuos 27 milijonus vyriausiai sudaro negrai ir žydai. Nekalbant jau apie negrus, kurie yra labai dis-

kriminuojami, yra daug tokių distriktų, kur žydams neparduoda namų (tokių distriktų yra ir Kanadoje). Yra tokių distriktų, kur ateiviam sunku įsikverbti, nes gyventojai nenori matyti savo tarpe "fornerius".

Raportą paruošė rasių ir apsigynimo laisvės komisija, sudaryta iš žymių žmonių. Komisijos direktorius yra Davis McEntire, Kalifornijos universiteto socialių reikalų profesorius. Jis savo pranešime sako, kad apsigyvenimo diskriminacija liečia 19,000,000 negrų, japonus, kiniečius, filipinus, meksikiečius, 5,000,000 žydų ir kitų rasių ir tautybių amerikiečius.

Taip tai laisvės reikalai atrodo Jungtinėse Valstijose pagal pačių amerikiečių tyrinėtojų surastus faktus.

Taigi, vietoj kalbėti apie kitų laisvinimą, ar nebūtų geriau, kad amerikiečiai pradėtų pirmiausia savo namus valyti. O šiuokščių, kaip matome, labai daug. Visokių diskriminacijų ant kiekvieno žingsnio.

Prie to, per rinkimines kalbas buvo iškelta, kad pora dešėtkų milijonų amerikiečių eina gulti būdami alkani.

Kuba Prisibijo Išlaukinio Užpuolimo

HAVANA. — Kubos vyriausybė mobilizuoja visas savo jėgas apsigynimui. Premjeras Kastro perspėjo kubiečius, kad jie būtų pasiruošę atremti invaziją.

Kubos vyriausybė kaltina Jungtines Valstijas. Jos ruošiančios atitinkamą psichologinę situaciją dėl militarinio užpuolimo.

Kastro neabejoja, kad kontrrevolucionieriai ir imperialistų samdiniai, apmokami jankių auksu, yra pasiruošę invazijai.

Jungtinės Valstijas ištraukė savo ambasadorių, iškėlė daug ginkluotų jėgų savo bazėj, Kuboje. Psichologinis paruošimas sąlygų dėl užpuolimo eina pilnu tempu.

Popiežius Remia Portoriko Vyskupą

VATIKANO MIESTAS. — Pagal popiežiaus išleistą pareiškimą, Vatikanas pilninti sutinka ir užgria Portoriko vyskupo patvarkymą, kad katalikai papildys nuodėmę, jei balsuos už gubernatoriaus Luis Munos demokratų partiją.

Popiežiaus supratimu, vyskupas turi visiška teisę diskutuoti ar bausti savo gano mas avelas. Ką vyskupas liepia — liepia bažnyčia. Ir Portorikos vyskupas esąs teisus.

Sitoks vyskupo pareiškimas aiškiai rodo, kad Romos bažnyčia kiša nagus į politinius reikalus ir netgi ryžtasi diktuoti, už ką žmonės privalo balsuoti.

KARUI ALŽYRE SUKAKO 6 METAI

ROMA. — Alžyro tautininkų lyderis Forbat Abbas, pasikalbėjime su L'Unita reporteriu, pareiškė, kad Alžyro sukilėliai priima Kinijos komunistų ginklus todėl, kad jie pasiruošę geriau gintis komunistų ginklais, negu būti nužudytais Vakarų ginklais.

Antradienį sukako 6 metai, kaip prasidėjo karas Alžyre. Per tą laiką abi pusės turėjusios 300,000 nuostolių užmuštais, dingusiais ir sužeistais.

Iš Kanados Gyvenimo

Praėjusią savaitę įvykęs giau, negu metai atgal. federalės vyriausybės, fabrikančių ir darbininkų atstovų pasitarimas Ottawoje išskėlė įdomių dalykų. Vienas iš jų buvo tas, kad Kanadoje nedarbas jau nėra vien sezoninis reiškinys.

Nuo 1955 metų nedarbas Kanadoje auga laipsniškai ir dabar jau sudaro labai rimtą problemą.

Taipgi buvo iškelta viršun, kad 40 procentų dalių dėl Kanadoj gaminamų automobilių įgabėnama iš Jungtinių Valstijų ir be maito. Tokioms dalims išmokama j metus po \$300,000,000. Buvo pasiūlymų, kad būtų steigiamos įmonės Kanadoje gamybai tų dalių, kad automobiliai būtų tikrai kanadiškos gamybos. Taipgi įgabėnama iš JAV gatavų automobilių už \$90,000,000.

Buvo daug visokių klausimų apkalbėta ryšium su nedarbo problema. Bet išrodo, kad nedarbo problemos išsprendimas paliktas vyriausybei. Tai nacionalė problema ir privatus biznis negali jo išrišti.

Didmiesčiuose žiemos metu labai daug druskos išverčiama ant gatvių tarpinimui sniego ir ledo. O ta druska labai ėda automobilius. Pavyzdžiui, Toronte druska padaro automobiliams žalos per vieną žiemą už keletą milijonų.

Rochesteryje, N. Y., ir kitiose JAV miestuose esą dėdama j druską "sodium phosphate", kurs labai sumažinas druskos blogąją ypatybę. Bet Toronto gatvių valymo departamento galva ponas Bradley nenori išleisti \$60,000 dėl to priemaišo.

Kai kas linkę manyti, kad jis pataikauja garažų biznii ir automobilių gamintojams.

Windsore, biznio sekcijoje, įvykus departamentinėj parduotuvėj eksplozijai, 11 asmenų buvo užmušta ir 90 sužeista. Sprogimas įvyko jtaisant dujinį apšildymą. Matomai kaip nors tos dujos ištėkėjo j parduotuvę.

Anuo metu didelė eksplozija įvyko Ottawoje. Tik laimė buvo, kad ji įvyko tuo metu, kada pastate nebuvo žmonių, tad niekas nenukentėjo.

Dujos, kaip matote, yra gana pavojingas produktas. Ir atrodo, kad visgi nėra užtektinos atsargos iš tų puses, kurie įrengia priemones dujų naudojimui.

Ontarijos provincijos miestuose ir miesteliuose iš pašalpos gyvena 45,379 asmenys. Tai 32 procentais dau-

cia reikia atminti, kad pašalpa nėra tas pats, kas yra nedarbo apdrauda.

Šiems pašalpgaviams per 8 mėnesius buvo išleista \$9,642,672. Išėina apie \$26.00 j mėnesį asmeniui.

Toronte yra susiorganizuves komitetas dėl nuklinio nusiginklavimo. Jį sudaro universitetų profesoriai, studentai, įvairių tikėjimų dvasiškiei. Tai labai kilnių siekių organizacija. Neman-

kit, tačiau, kad ji neturi priešų.

Praėjusią savaitę šio komiteto mitingus puolė reacionieriai, jų tarpe žymią dalį sudarą jauni žmonės su fašistinėmis spalvomis.

Jie visokiais būdais trukdė kalbėtojams, net ir rabinams ir kunigams, nesigėdydami išvadinti juos įšdavikais. Bet visuomenė tokiais žmonėmis labai piktinasi.

Kanadoj džiovininkų skaičius sumažėjo iki 9,262. Tai 32 procentais mažiau, negu buvo 1953 metais.

Kanadietis

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra sukraidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. SIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba j Lietuvą. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norintieji naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

KECO ZVAIGZDĖ. A. Beliajovas. Mokslinė fantastinė apysaka. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 295.

EMIGRANTAI. L. Tolstojus. Apysaka. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 296.

1957 METŲ LIETUVIŲ TARYBINĖ LITERATŪRA. Pranešimai ir diskusiniai pasisakymai. Knyga 326 puslapių. Knygyne Nr. 297.

MŪSŲ RASYTOJAI. V. Kubilius. Publicistika - kritika. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 298.

PETRAS CVIRKA SATYRIKAS. D. Judelevičius. Knyga 296 puslapių. Knygyne Nr. 300.

RAMBYNO BURTININKAS. P. Tarasanka. Apsakymai. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 301.

VALERIJA VALSIŪNIENĖ. Rinktiniai raštai; pirmas tomas. Poezija. Knyga 544 pusl. Knygyne Nr. 302.

VALERIJA VALSIŪNIENĖ. Rinktiniai raštai. Antras tomas. Proza. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 303.

INZINIERIAUS GARINO HIPERBOLOIDAS. A. Tolstojus. Apysaka. Knyga 340 pusl. Knygyne Nr. 305.

ITALŲ KRONIKOS. Stendalis. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 304 ir 326.

KOVOTSKIS. V. Smerlingas. Biografinis aprašymas. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 306.

APSAKYMAI. Įvairių autorių. Knyga 232 puslapių. Knygyne Nr. 307.

PERLŲ ZVEJAI. Mirko Pašekas. Apysaka. Knyga 160 puslapių. Knygyne Nr. 308.

DRĄSIOS ŠIRDYS. P. Štaras. Aprašymai iš partizanų kovų. Knyga 112 puslapių. Knygyne Nr. 309.

KAZOKAI. L. Tolstojus. Kaukazo apysaka. Knyga 296 puslapių. Knygyne Nr. 310.

TARYBŲ LIETUVOS RASYTOJAI. Telpa pačių rašytojų parašytos jų autobiografijos, taipgi chronologija ir biografijos. Knyga 576 puslapių. Knygyne Nr. 311.

ATAVIJA PRAKSIMA. L. Laginas. Fantastinis romanas. Knyga 528 puslapių. Knygyne Nr. 312.

ORO PARDAVEJAS. A. Beliajovas. Apsakymas. Knyga 164 puslapių. Knygyne Nr. 313.

KAIP AŠ GAUDZIAU ŽIOGIUKUS. B. Žitkovas. Apsakymai taikyti jaunamėčiams. Knyga 120 puslapių. Knygyne Nr. 314.

GĖLIŲ SALA. M. Sadovianu. Apysaka. Knyga 190 puslapių. Knygyne Nr. 315.

BEMBIS. F. Zaltenas. Miško apysaka vaikams. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 316.

MAIŠTININKAS. I. Lapienis. Vaikystės prisiminimai taikyti vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 152 puslapių. Knygyne Nr. 317.

VAIKAI IR ŽVĖRIUKAI. O. Perovskaja. Vaikystės prisiminimai. Mokyklinio amžiaus vaikams. Knyga 220 puslapių. Knygyne Nr. 318.

PARTIZANŲ SŪNŪS. R. Rimgaila. Aprašymai iš partizanų gyvenimo. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 319.

NELINKSTA VĖTROJ AŽUOLAI. Vincas Giedra. Eilėraščiai. Knyga 96 puslapių. Knygyne Nr. 320.

ZMOGAUS DALIA. M. Solochovas. Apsakymas. Knyga 64 puslapių. Knygyne Nr. 321.

GRUZIJOS KALNUOSE. Aleksandras Kazbergis. Aprašymai. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 322.

TARYBŲ LIETUVOJ

TUKSTANTMEČIŲ AŽUOLŲ KRAŠTAS

P. Užkalnis-Kvietinskas

Pamenu, prieš kokią keturiasdešimt metų, pirmą kartą perskaičiau Maironio, žymiausio lietuvių tautos poeto, "Užtrauksim naują giesmę, broliai!". Daina kvietė į žygi, į naujus laikus į šviesą... Jaunam visuomet norisi, jei tas jaunas nesugadintas biaučių madų, atlikti kilnius darbus, pasiaukoti savo kraštui, žmonijai, liaudžiai. Ir kaip gi nevilios foki žodžiai:

Užtrauksim naują giesmę,
broliai,
Kurį jaunimas tesupras!
Ne taip giedosme, kaip
lig šioliai:
Kitas mąstysime dūmas!
Drąsiai, aukštai
Pakils balsai:
Išauš nauja gadynė!
Užgims darbai,
Prašvis laikai,
Pakils jauna tėvynė!

Daina buvo graži, o aplinka buvo neįtikėtina. Žmonės gyveno pasakomis, padavimais. "Mikados pranašavimai", "Giesmininkas", "Peklinės knygos", "Sapnininkas" — tai buvo bene vienintelės knygos, kurias žinojo kaimas. Dar žmonių pasakos apie baltąjį švedų karalių. Tokias pasakas senis Ažuolaitis iš Meškupių mėgo pasakoti. Mes klausydavomės tų pasakų ausis, ištempę ir laukėm, kada tas baltas švedų karalius ateis, nukariuos visas žemes ir kokią tai kitą tvarką įves.

Kartą pas tėvuką susirinko seniai kaimynai. Tai buvo sekmadienio pavakaris. Papsėdami kiekvienas savo

pypkę — kas mozerinę, kas "niemčiaus" paliktą — purcelėninę, o kas susuko į paprasto popierio naminio tabako dūmą traukdamas, jie kraipė galvas dyvu dyvdamiesi:

— Tai, brace, galva pas vyrą! Sako — visą gimnaziją išėjo.

— Sako jis ir žvaigždes moka skaityti.

— Ir macis gi to razumo pas tą žmogų!

Kalba ėjo apie kokį tai mokytoją mūsų parapijos žmogų, kuris grįžęs nė tai iš Rusijos, nė tai iš kitur ir buvęs visą gimnazijos mokslą išėjęs. Koi paprasti žmonės gyvuliūs ganė, žemę arė, kelnėmis ir sijonais bažnyčios pakampus šluostė — tas per 10 metų mokslus į galvą kalė. Tai turėjo būt negirdėtai mokytojas žmogus. Ir kokią tik vietą jam, tokiam mokytojam, galės surasti mūsų parapijoje? Gera, kad su klebonu sugyvens, o kad ką — žinia, kokių tik dalykų nesugalvoja tie mokyti žmonės! Kiti sako, ir į patį dievą netiki.

Dangus buvo aukštai — aukštai, žemė buvo kieta — kieta, o žmonių galvos — tamsios — tamsios. Užtat ir jų kalbos buvo — viešpatie susimilk, į ką panašios! Anie mokslą svajojo, o mokslo bižojo, kaip baubo. Ir vis kartodavo, ką kunigai iš sakyklos per pamokslus, per išpažintį, kalėdojant, per rekollekcijas ir kitomis progomis įkaldavo į paprastų žmonių galvas: "Nesistenk suprast

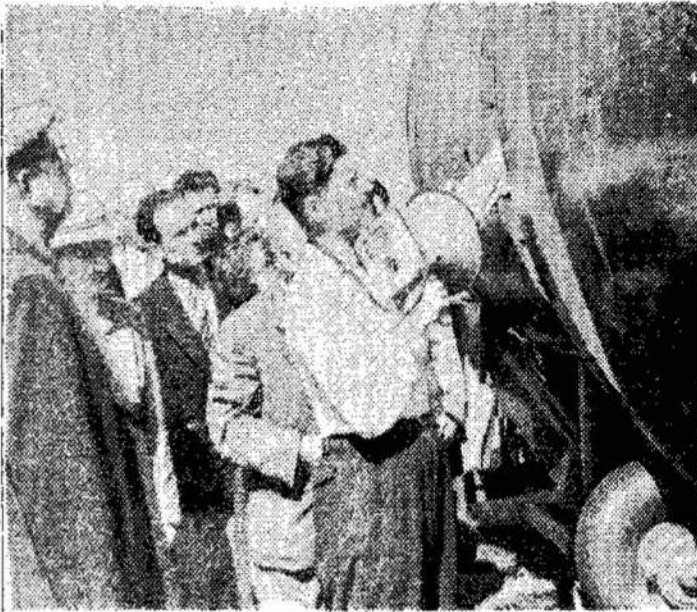
dievo galybės — vistiek nieko nesuprasi", "Žmogus iš didelio rašto — išeina iš krašto", "Laimingi, kas akilai tiki ir velnio pagundą įveikia"...

Visa tai — kaip sapnas nuslinko. Išnyko akla beraštė praeitis Tarybų Lietuvoje, išnyko "Peklinės knygos", "Sapnininkai", "Mikaldos pranašavimai". Jų vietą užėmė kultūros namai, masinės bibliotekos su tūkstančiais puikių romanų, mokslinės literatūros tomų, žurnalių ir laikraščių komplektai, marksizmo - leninizmo klasiškų raštai. Surask šiandien apylinkę mūsų tarybinėje tėvynėje, kurioje nesimokyto keletas jaunuolių universitete ar institute! Tokios apylinkės nerasi.

Štai keturi sunkvežimiai rieda su manim į garsųjį Zarasų kraštą. Zarasų kraštas — ežerų meilė... Sklinda garsi daina iš kiekvieno sunkvežimio. Tai nesigaili savo balsų Vilniaus Valstybinio Kapsuko vardo universiteto studentai — ansambliciai. Šymet puikų derlių išaugino socialistinio kolūkinio kaimo darbuotojai Lietuvoje, bet gausūs lietūs ilgai neleidė suvalyti to derliaus, sustūmė visus darbus į rudenį. O čia, žiūrėk, greit šalnos — nespėt visko laiku suvalyti. Ir aukštųjų mokyklų studentija ryžosi padėti savo tėvams ir broliams kaimie.

Ūpas pas studentus puikus. "Mėncsį padirbėsime — užtat nauda bus. Kraštui, socialistinei Tėvynei, savajai liaudžiai. Ir atsiminti bus ką. O paskui "išlyginsim".

Ką reiškia "išlyginsim"? Tai reikia — nutrauksim valandą - kitą nuo miego ir mokslo srityje pasivysim tai, ką btume padarę nevažiudami į kolūkius. Bet argi ga-

Klaipėdoje vyko tarprespublikinis seminaras šieno miltų gamybos organizavimo klausimais. Seminaro visi dalyviai pabuvojo Šilutės rajono Rusnės žuvininkystės ūkyje, kur susipažino su šieno miltų gaminimu. Be to, jie apžiūrėjo Tarybų Sąjungoje pagamintus pirmus agregatus šieno miltams ga-

minti "SM-400" ir šieno plovėją smulkintuvą "Kip-1,4". Nuotraukoje matome Lietuvos TSR žemės ūkio elektrifikacijos - mechanizacijos instituto vyr. inžinierių-konstruktorių J. Širvydą supažindinant seminaro dalyvius su šieno miltų gaminimo agregatu "SM-400".

lima pasigirti tuo obuoliu, kuris pats tau į burną nukrinta? Tu jį išaugink, pribrandink dar surašyk — tada ir skonį jo suprasi.

Stunku tai? Taip, ne lengva. Bet gi iš miego košės nevirsi. O gal ir ne taip sunku.

Pasiklausysi, apie ką klebga studentai — ir imsi pats kartu su jais svajoti, juokauti, Pajaunėsi ir kartu su visais imsi dainuoti:

Graži tu, mano brangi
tėvyne,
šalis, kur miega kapuos
didvyriai:
Graži tu savo dangaus
mėlyne!
Brangi: tiek vargo, kančių
prityrei!
Kaip puikūs slėniai sraunos
Dubysos,
Miškais, lyg rūta, kalnai
žaliuoja:
O po tuos kalnus sesutės
visos

Graudžiai malonias dainas ringuoja.

Kitam sunkvežimio — kita daina. "Gera buvo gospadi, nė, gero vyro žmona"... Šitų neperrėksi.

Vėjas plėšo debes, daina smenga į skriejančius pro šalį miškelius ir kaimus, o mašinos vis skrieja ir skrieja ten, kur socialistiniai laukai laukia jaunų, ištroškusių žygdarbių, darbo rankų.

Prabėgo savaitė. Sunkvežimiai su studentais vėl susitiko. Ne, ne į Vilnių jie pasirošė vykti: į Stelmūžę. Savaitę padirbus kolūkiniuose laukuose — galima ir pasivažinėti, pasižvalgyti po nuostabų Zarasų kraštą.

Vienuoliktą valandą studentai jau buvo Dusėtos miestelyje, įsikūrusiame ant didžiulio Sartų ežero kranto, kurį perskrodžia šaunioji šventosios upė. Šiame ežere

zuovys, pasakoja, veisiasi didelės, nepaprastos, o žiemą, kai 17 kilometrų ilgio ežeras užšąla — čia įvyksta garsiosios visoje Lietuvoje žirgų lenktynės. Zarasiečiai didžiujasi savo žirgais, jų eiklumu, savó krašto nepaprastą gamtą ir ežerų gausumą. Rask kitą tokį kampelį Lietuvoje!

Dusėtos pagyvėjo. Štai atriedėjo sunkvežimis iš kolūkio "Jaunoji gvardija" su 23 studentais. Šie ištisą savaitę darbavos prie kūlimo ir silosavimo. Studentai nutarė neužsileisti darbe kolūkiečiams ir žodį laiko. "Gera dirba, gražu žiūrėt. — atsiliepė užklaustas telefonu kolūkio pirmininkas Giedraitis. — Iš karto galvojom: studentai — baltarankiai, ką jie padarys, o dabar visi pamatėm. Daugiau tokio jaunimo".

Kita mašina iš "Šviesiausio rytojaus" kolūkio su 10 studentų. Čia ištisą savaitę studentai linus rovē, kukurūzus vežė ir silosavo. Šimtai tonų sodraus pašaro užraugta karvėms. Mėgsti pienelį gerti — padirbėk karvutėms silosą ruošiant. Bus apie ką atsiminti pakėlus akis nuo knygos ruošiantis žiemos sesijos egzaminams. Toliau seka iš "Žuvų ūkio" 20 studentų — šie tiesiai iš avių lauko. 7 hektarus nupiovė lietuvių suguldytų avių, 17 hektarų suvežė į klojimus... Teko pasiraivyti. (Bus daugiau)

VIENNA. — Čekoslovakija paskolino Kubai dar \$20,000,000 ilgam laikui.

Su anksčiau paskolintais \$20,000,000, bendra Čekoslovakijos paskola Kubai sudaro \$40,000,000.

Puikūs linai išaugo Ukmergės rajono "Lyduokių" kolūkyje. Bet užėję lietūs išguldė žaliąjį pluoštą. Išgulu-

siuose plotuose prasidėjo rovimas. Į talką atėjo ir fermų darbuotojai, melžėjos.

Nuotraukoje — kolūkio melžėjos Julė Gečytė ir Aldona Gervinskaitė linų lauke.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Viešur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

IR LOTYNŲ AMERIKA

Po praėjusio karo pirmiausiai įvyko didelių pasikeitimų Europoje, o vėliau Azijoje. Europoje susikūrė eilė darbininkų socialistinių valstybių. Azijoje tapo nepriklausomomis valstybėmis eilė kolonijų. Pavyzdžiui, Indija, Indonezija, Indokinija. Kinija tapo darbininkiška socialistine valstybe. Šiaurinė Korėja tapo darbininkiška socialistine valstybe. Vėliau ir šiaurinis Vietnamas tapo socialistine valstybe. Po to prasidėjo sambrudis Afrikoje. Per pastarąjį laiką daug Francijos ir Britanijos kolonijų Afrikoje išsikovojo nepriklausomybę. Šiuo tarpu Kongas, belgų kolonija, kapstosi iš kolonialinės vergijos. Eina karas Alžyre.

Sale to, mes turime įžiūrėti naujus reiškinius ir Lotynų Amerikoje. Tiesa, čia tiek skirtingesnė padėtis, bet gali būti labai reikšminga. Čia mes matome kylančią jėgą ne tik prieš savuosius diktatorius, bet ir Jungtinių Valstijų kapitalo jungą, kurs yra užgulus visą Amerikos kontinentą. Pirmoji šioj kovoj pasirodė Kuba. Tenai smogtas didelis smūgis JAV korporacijoms, kurios buvo susigrobusios Kubos turtus, industriją ir daug ko kita. Kubos posukis pinda didelę simpatiją ir kitose Lotynų Amerikos šalyse. Salvadore įvyko perversmas praėjusią savaitę. Įtariama, būk valdžią paėmę Kastro simpatikai. Venezueloje įvyko demonstracijos prieš vyriausybę. Yra užmuštų ir sužeistų.

Anksčiau ar vėliau, bet ateis eilė ir Amerikos. Ir čia Jungtinių Valstijų kolonistai turės pasirodyti pilnoj švietsoj. Jie lengvai kalbėjo apie Azijos ir Afrikos kolonijas. Mat tenai jie turi mažiau investicijų sukisę. Čia bus sunkiau skirtis su savo kapitalu. Sprendžiant pagal atsiėmimą į Kubą, galima matyti, kokių staigiančių balsu jie žauks prieš "raudonuosius". Visa jų "simpatija" kolonijoms išgaruos.

Patinka kam ar nepatinka, bet ateis laikas ir Amerikos tautoms išsivaduoti iš svetimsalių palaikomų diktatorių ir svetimsalių kapitalo jungo. Ir čia bus pats didžiausias amerikiečių išbandymas. Iškilis į viršų, kiek jiems apeina tautų laisvę.

AR TIK NEATSILIEKAT, GERBIAMIEJI

T. Garbukas, OFM, Tėviškės Žiburiose agituoja visus kreiptis į Kristų Karalių, Girdi, "Visiems tremtiniais ir moderniškos vergijos prispaustiems tikrai gali padėti tikrai Kristus Karalius, kuris nereikalauja iš savo sekėjų jokių milijonų, o vien tikrai sąmoningo ir gyvo tikėjimo".

Pirmiausia, visai neatrodo, kad tam karaliui visai nieko nereikėtų. Visi "vaduotojai" tik ir šaukia, kad būtų aukojama "laisvinimo" reikalams. Jeigu Kristus gali padėti be jokio atlyginimo, tai kodėl gi jau nepatikėti jam?

Kita, maldose yra sakoma, kad danguj, taip kaip ir ant žemės. Tokia pati dievo karalystė visur. Išėitų ir atbulai, kokia tvarka ant žemės, tokia ir danguje. O ant žemės, kaip matome, karaliai išėjo iš mados visai. Tik keli jų beliko ir tie su maža galios. Taigi, ir danguje turėtų būti mišinys: socialistai, liberalai, demokratai ir t. t. Kristus karalius matyti dabar visai nieko nebegali. Jeigu jis turėtų galią, negi jis apleistų tokius pamaldžius "tremtinus", kaip Tėviškės Žiburių pasekėjai.

Beje, kaip jau žinome, net ir kunigas Prunskis su Pravda rankose kreipėsi pas Chruščiovą ir atrodo, kad ne veltui. Jo motina jau pas jį, Amerikoje. Ar girdėjote, kad bent vienam Kristus karalius būtų ką panašaus davęs?

Taigi, ar tik neatsilikate nuo gyvenimo, nuo tikrovės, gerbiamieji? Gyvename, juk, dvidešimtam amžiuje, atominėj gadynėj. Reiktų gėdytis tokius niekus savo skaičytojams piršti. Jeigu jau negaila savo protelio, tai galima pasigailėti nelaimingų tautiečių, kurie laukia iš savo vadovų šviesos, o ne tokių akmenų gadynės pasakų

Džeko ir Diko Lazda

(Toronto Daily Star Editorias)

Ar jūs rizikuotumėt nukli-
niu konfliktu dėl dviejų ma-
žų salų (Kvemoj ir Matsu)
palei Kiniją ar didelės salos
(Kubos) palei Jungtines
Valstijas?

Tas, trumpai, yra pasirin-
kimas, kurį du konkurentai
į JAV prezidentus dabar siū-
lo savo žmonėms. Ir kada-
gi Vašingtono sąjungininkai,
įskaitant ir Kanadą, veikiaus-
iai būtų įtraukti į šį kon-
fliktą, tai tas yra baugus
prospektas dėl mūsų visų.
Štai kodėl Vakarų diploma-
tai JAV sostinėj, New York
Times teigimu, esą "išsigan-
dę", "sujudinti" ir "labai
nusivylę".

Nei vienas kandidatų ne-
turi monopolio ant neatsa-
komybės. Ponas Ričardas
Niksonas, savo stengimėsi
pademonstruoti, kad jis gali
"stovėti prieš raudonuo-
sius", motomai pasižadėjo
naudoti visą JAV jėgą ko-
vai už Matsu ir Kvemoj. Per
praėjusias tris savaites, iš-
rodo jis pamažu traukėsi
nuo šio stebėtino užsibrėži-
mo, bet vis dar išrodo, kad
jis rizikuotų nukliiniu karu
dėl dviejų mažų Kinijos sa-
lų — bevertiškiausiu kon-
fliktu nuo Jenkinso Ear, ku-
met Britanija kariavo su I-
spanija dėl laivo viršininko
nukirstos ausies.

Nenorėdamas būti pra-
lenktu šiame kas geresnis
žaidime, senatorius Jonas F.
Kenedis kaltina poną Nikso-
ną veikiant "per mažai ir
per vėlai" ryšium su Kuba.
Ir siūlo, gražon, padėti anti
Kastro elementams Kuboje
ir užsienyje. Toks žygis ne-
išvengiamai įpareigotų Jung-
tines Amerikos Valstijas iš
naujo susidėti su buvusiu
diktatorium Batistu ir padė-
ti gorilų gaujoms operuoti
Kubos kalnuose. Ir tas, žino-
ma, atgaivintų Lotynų Ame-
rikos baimę Jungtinių Ame-
rikos Valstijų intervencijos,
ir veikiausiai atvestų Chruš-
čiova į šį žemyną. Švento
Jurgio rolėje kovoje prieš
Janki smaką.

Ir tas dar ne viskas. Nik-
sonas ragina atnaujinti nuk-
linius bandymus po tam tik-
ros datos dėl Genevos ban-
dymų sulaukymo pasitarimų.
Ponas Kenedis, iš savo pu-
sės, sako, kad nėra prasmės
susitikti su Chruščiovu, kol
Jungtinės Amerikos Valsti-
jos neužsidės daugiau nuk-
linių muskulų.

Tiesa, tas viskas yra sa-
koma įkarštyje rinkiminės
kampanijos. Bet tai ne pasi-
teisinimas už neatsakomini-
gumą vyrų, kurie siekia lais-
vo pasaulio vadovybės. Ar-
gi mes galime sutikti, kad
nesvarbu, ką sako tie du kan-

didatai, kol jie dar nėra už-
ėmę valdžios vairo? Ar mes
turime priimti, kad jų žo-
džiai atspindi jų galvojimą
šiandien ir jų politiką rytoj?
Nei vienas, nei kitas nėra
patrauklūs. Ir abudu turi
kelti mums, nebaluojantiems
liudininkams, didelį
šiuurpulį.

Ir Vėl Apšukojo?

Buvo pranešta, kad Kana-
dos vyriausybė pasirašė su-
tartį su Jungtinėmis Valsti-
jomis dėl Colombia upės van-
denų panaudojimo. Minima
upė prasideda Britų Kolum-
bijoj. Pirmą teka ji į šiaurę,
paskui sugrįžta ir teka į pie-
tus, per rubežių į Jungtines
Valstijas.

Kiek buvo matyti iš trum-
po pranešimo, tai Kanados
pusėj bus statomos užtvan-
kos, kurios reguliuos van-
dens tekėjimą, kad apskri-
tus metus būtų pakankamai
vandens elektrinių sukimui.
Nemaži plotai geros žemės
Kanados pusėj bus užtvend-
dinta. Arti 2,000 žmonių bus
iškelta iš gyvenamųjų vie-
tų. Bet elektrinės bus Jung-
tinių Valstijų pusėj. Britų
Kolumbija turės imti elektrą
iš Jungtinių Valstijų.

Kova už Columbia upės
vandėnį ėjo daug metų. Kai-
zerio kompanija norėjo nu-
pirkti už \$1,000,000. Vėliau
pakėlė sumą iki \$18,000,000.
Norėdama nugalėti žmonių
opoziciją, socialkreditorių ly-
deriui premjerui Bennetui
Pugent Sound Utilities tary-
ba pasiūlė pastatyti \$250-
000,000 užtvanką "veltui",
jeigu tik bus leista kontro-
liuoti vandens saugyklą.

Smulkmenų pasirašytos
sutarties nėra, bet yra ma-
noma, kad Kanados vyriaus-
ybė išsižadėjo teisės laisvai
vystyti naudojimą Colombia
upės vandens ir reguliuoti
jį tekėjimą taip, kad būtų
patenkinti nuolatos auganti
Kanados Vakarų reikalai.

Kanada išsižadėjusi planų,
kurie būtų davę labai daug
elektros jėgos ir labai pirmos
vystymui industrijų Vakarų
Kanadoj.

AMERIKOS AUKSAS VAKARŲ VOKETIJOJ

NEW YORK. — Jungtinių
Valstijų auksas nuo 1948
metų sumažėjo nuo \$24,000-
000,000 iki \$18,500,000,000.
Tuo tarpu Vakarų Vokietij-
jos aukso rezervai pakilo iki
\$6 500,000,000.

Tarybų Sąjungos aukso
rezervai turį \$7,000,000,000.
Tarybų Sąjunga per metus
pasigaminanti aukso už
\$600,000,000.

Pamatė Savo Klaidas

The Canadian Ukrainian,
progresyvių Kanados ukrai-
nų laikraštis anglų kalboje,
išspausdino ukrainų naciona-
listų lyderio Vasilio Stepona-
vičiaus Kuko viešą atsikrei-
pimą į visus ukrainų nacio-
nalistus. Jis ne tik buvo uk-
rainų nacionalistų centrinis
lyderis, bet ir jų armijos vy-
riausias komandierius. Jis
veikė Ukrainoj ir po to, kai
hitlerininkai buvo išvyti, kol
galų gale buvo suimtas kar-
tu su žmona.

Jis nurodo, kad naciona-
listų veikla niekaip nesuderina-
ma su Ukrainos ir jos
žmonių interesais. Jis esąs
pilniausiai persitikrines, kad
jis labai klydo veikdamas
prieš tarybinę Ukrainos vy-
riausybę. Tai įvykę todėl,
kad jis neturėjęs supratimo,
buvęs apakintas klaidinan-
čios informacijos.

Jis pastebi dar vieną na-
cionalistų neigiamybę. Jų
antitarybinę veiklą suvedus
juos su visais imperialistais
pasaulyje.

Dabar jau ilgas laikas ne-
bėsa jokio pagrindinio veiki-
mo Ukrainoj. Jis taipgi esąs
įsitikinęs, kad niekad nebus,
nes nėra jokio pagrindo. Ir
jeigu kas mėgintų nuversti
tarybinę santvarką, sako jis,
ukrainiečiai sutiktų su di-
žiausiu kovingumu. Nes ta-
rybinė Ukraina iškelianti uk-
rainiečius į didesles aukštus
politiniai, kultūriniai ir
ekonominiai.

Nori Pridengti

Pietų Afrikoje nacionalis-
tai turi įstatymą, kuris drau-
džia baltiesiems draugautis
su negrais. Už pasibūčiavimą
gali būti žmogus nuteistas
kalėjimui. Apie lytinius san-
tykius negali būti ir kalbos.

Bet šį įstatymą dažnai su-
laužo ne kas kitas, o baltieji.
Lytiniai ištvirkėliai neven-
gia negrių moterų. Kas dar
pažymėtina, kad šių paleis-
tūvių tarpe yra ir įtakingų
nacionalistų veikėjų.

Be abejonės, sugauti yra
teisiami. Aparteid šalininkai
paskui jų neapkenčia. Kad
to išvengus, buvo pradėta
kampanija, kad tokių pavar-
dės nebūtų skelbiamos laik-
raščiuose. Girdi, užtenka tik
inicialų. Paskui pasirodė,
kad ir inicialai negerai. Vie-
na, mažesnėse vietose grei-
tai atpažįstami ir iš inicialų.
Be to, pasitaiko su tokiais
pat inicialais ir nekaltų žmo-
nių. Už tai kyla reikalavimai,
kad visai tokių paleistūvių
vardai nebūtų minimi spau-
doje.

HAVANA. — Kuba pasi-
rašė visą eilę sutarčių su Ru-
munija. Susitarta ir dėl dip-
lomatinių santykių turėjimo.

Pastabos

Kaip ir buvo galima numatyti, federalės vyriausybės ir provincijų premjerų konferencija bedarbės klausimu nieko nenutarė.

Bedarbės problema, kaip buvo ligi šiol, taip ir paliko "dievo valiai".

Tiesiog liūdnas dalykas. Tokia ši bedarbė skaudi darbo žmonėms ir visai šaliai, o premjerų konferencija absoliučiai nieko konkretaus negalėjo nutarti. Vienas iš pačių svarbiųjų šalies reikalų liko be vykdymo plano, be užsibrėžimo.

Tai kaip ta bedarbė galės būti panaikinta? ar bent sumažinta?

Kas ją likviduos, jeigu mūsų šalies valdovai negali?

Na, ir negirk socialistinės santvarkos.

Socialistinėse - tarybinėse šalyse, jeigu yra kokia problema, tai suvažiavę atsakomieji šalies vadovai savo konferencijose iškelia konkrečius pasiūlymus, priima atitinkamus nutarimus, padaro planus. Ir siekia paskui jų užmojų įvykdymo.

O pas mus ar yra kas nors panašaus daroma, darbo žmonių naudai?

Ne, nėra.

Daug kas Chruščiovą nupeikė, kad jis JT kumštini trenkė stalą.

Tačiau, atrodo, tą jo kumštini trenkimą reikia laikyti kaip simbolišką darbo žmonių pavyzdį.

Juk ir mūsų šalies darbo žmonės, kol neįrinktelės savo kumštini, tol vargiai susilauks iš valdovų tinkamų žygių bedarbės ir taikos reikalais.

"Liaudies Balso" vėjus jau prasidėjo.

Tuo pat sykiu eina "Laisvės" ir "Vilnies" vėjai.

"Laisvė" jau švęs 50 metų sukakties jubiliejų.

Žinoma, mes visi susirūpinę sėkmingu "Liaudies Balso" vėjus pravedimu. Tačiau neužmirškime ir amerikiečių "Laisvės" ir "Vilnies". Juk tai mūsų pirmtakai. Jie pramynė ir mums pirmuosius takus.

Draugai R. Mizarai lankantis Toronte, susirinkime dalyvavusieji pasveikino "Laisvę" su \$200 aukų.

Argi tai negražus draugiškumo pavyzdys?

Būkime tikri, amerikiečiai neužmirš ir "Liaudies Balso", kaip neužmiršdavo ir praeityj.

Z. Janauskas

Kanados televizijos ir radio aktorai Alan King ir Barry Morse "knisasi" po knyga ieškodami medžiagos dėl radio programos "A Touch of Greasepaint", kuri dabar transliuojama per Trans-Canada radio stinklą.

Ką Kiti Rašo

"Siųsk jį namo"

Anglijos žmonės subruzdavo kovoti už taiką, už nusiginklavimą. Darbo partijos konferencijoje praveista rezolucija reikalaujant savo valdžios atvesti branduolinius ginklus. Britanijai branduoliniai nusiginkluojant būtų paakstinimas ir kitoms šalims.

Anądien atvykus į Coventry, Anglijoje, kalbėti gen. Lauris Norstad, vyriausiam NATO karinių jėgų komandantui, minia sutiko jį demonstracija prieš karą. Netgi neleido savo miesto mēru, Harry Stanley, perstatyti jį kalbėti. Žmonės šaukė: "Pasiųsk jį namo!" "Nesiduok jam tave panaudoti, Harry!"

Gen. Norstedui teko laukti 45 minutes kol policija "numalsino" minią.

Tai pirmas toks anti-amerikinis pasireiškimas iš daugelio metų. Paprastai anglai yra tolerantiški. Baimė karo ir jautimas, kad JAV naudoja Britanijos valdžią savai politikai kelia anglų nerimą. O tai geriausia rodo, kad atsitikime karo Britanijos valdžia negalėtų kariauti prieš TSRS ir liaudies respublikas. Apie Italijos ir Prancūzijos tokiam kare dalyvavimą negali būti nei kalbos. Tose šalyse darbo unijos labai galingos ir karui priešingos.

— Vilnis

Kaitinamųjų suole!

Kaip čia seniai Turkijos valdovas, prezidentas Celal Bayar ir premjeras Adnan Menderes, amerikines spaudos buvo garbinami, kaip "demokratijos gelbėtojai", o Amerika pylė jiems milijonus dolerių.

Abudu tie asmenys, stovėdami Turkijos priešaky, bruko žmones į kalėjimus, pra-

vedė šalyje žiauriausias represijas, vis didžiudamiesi savo "demokratiškumu", turėjimu didžiulės įtakos JAV, iš kur gavo milijonus.

Siandien Bayaras ir Menderesas, kartu su daugeliu savo buvusių valdininkų, sėdi kaltinamųjų suole teisme, vykstančiame Yassiades saloje, Turkijoje. Teisme išky-la jų "demokratinės" šunybės. Kuo teismas baigsis, kol kas nežinia, bet žinoma tai, kad jis atidengs nemažą baisių darbų tų, kurie amerikinėje komercinėje spaudoje ilgai buvo dievinami.

— Laisvė

Graikijoje

Graikijos paviršius atrodo visai ramus, bet padugnės kunkuliuoja: antifašistinė kova verda, teroras siaučia.

Graikijos ambasada Londone pripažįsta, kad šiuo metu mažame Graikijos krašte yra 1,711 politinių kalinių, tarp jų randasi 35 darbo unijų viršininkai.

Graikijos jūrininkų unijos sekretorius T. Ambatielos uždarytas žiauriame Yuora kalėjime.

Ekonominis gyvenimas darosi gana sunkus. Apie trys milijonai žmonių pusbadžiai gyvena.

Tai tokia padėtis šalyje, kuriai mūsų krašto vyriausybė teikia finansinę paramą, kad išlaikyti ten fašistiniai karališką "demokratiją".

— J. Gasiūnas

Verčia dirbti

Liepos mėnesį lankydamasis Lietuvoje kalbėjau "prie keturių akių" su nemažiau kaip 500 piliečių — "visokių luomų". Ir tik vienas pasi-taikė, kuris dar laukia "iš-laisvinimo".

Jis mane užkalbino vieną vėly vakarą, prie dailės dir-

binių krautuvės Kaune. Pamatęs "amerikoną" tuoj pradėjo skųstis, kad Lietuvoje dabar baisiai bloga.

Seniau jis turėjęs Kaune mūriuką, o kaime "pavyzdinį ūkį". O dabar, girdi "verčia dirbti". Aš, kaip "amerikonas", ar negalėčiau išlaisvinti jį nuo darbo?

Pagailo man to buvusio žmogiuo. Užfundijau "Lucky Strike".

— L. Jonikas

Lietuvos kunigai

G. Zimanas, savo labai įdomiam straipsny "Tiesoje" apie darbo entuziastus Lietuvoje, tarp kitko, kalba ir apie kunigus.

Neseniai metė kunigystę Ambraziejus Akstinas. Buvęs kunigas Sr. Markonis dabar jau partijos narys ir direktoriauja Telsių gimnazijoje.

J. Ragauskio knyga "Ite, missa est" turi didžiausio pasisekimo. Dvi laidos tuotuojuo buvo išpirktos.

Atsirado jau ir tokių kunigų, kurie, nusimetę sutanas, šią vasarą dirbo kolūkių laukuose, padėdami gelbėti derlių nuo lietaus atakų.

Tas rodo, kad ir katalikuose vyksta persilaužimas. Kolūkinė sistema tuo labiau stiprėja.

Negalima dar sakyti, kad religiniai prietarai išnyko. Bet socialistinė naujovė vis labiau stiprėja.

— I. Prūseika

J. Deksnis rašo knygas

Kaip pasakoja važinėję šiomet Lietuvoje kai kurie Amerikos lietuviai turistai, buvęs nacionalistų lyderis ir tariamo partizanų judėjimo Lietuvoje organizatorius J. Deksnis Vilniuje rašo knygas. Viena knyga apie nacionalistų veiklą nacių okupacijos metu Lietuvoje — jau atiduota spaudai. Antra J. Deksnio knyga bus — apie jų veiklą pokario metais užsienyje.

Reikia tikėtis, per dvidešimt metų nacionalistų slėptus juodus darbelius Tarybų Lietuvos atžvilgiu J. Deksnis išvilks dienos švieson.

— S. J. Jokubka

Mano Pasiūlymas

TORONTO. — Gavau laišką iš tėvų pranciškonų, kuriame jie prašo priduoti vardus asmenų, už kurių vėles jie turėtų pasimelsti lapkričio mėnesį.

Aš negaliu visų išvardinti, bet aš siūlyčiau, kad jie laiko turėdami pasimelstų už tuos visus žmones, kuriuos naciai ir jų sėbrai lietuviai nacionalistai nužudė Tarybų Lietuvoje karo metu ir po karo.

A. Jacius

ŠYPSENAS

Abudu nepatyrę

Moteriškė buvo priversta turėti operaciją. Prieš operaciją ji skundėsi slaugi:

"Sesute, aš baisiai bauginosi operacijos. Tai pirmoji mano gyvenime".

"Nesijaudinkit", tarė slaugė. "Gydytojas irgi darys operaciją pirmu kartu".

Ir jis užsitarnavo

"Tai kuo aš galiu jums patarnauti?" klausia kunigas, išvydęs parapijietį klebonijos prieangyje.

"Aš norėčiau gauti šioki tokį atlyginimą", tarė žmogelis.

"Už ką?"

"Už maldas už jūsų sveikatą".

"Aš nieko nesuprantu".

"Ir aš nesuprantu. Aš meldžiau už jūsų sveikatą ir sielą daug kartų be atlyginimo, bet kai mano žmona norėjo užpirti mišias už mano tėvelio sielą, tai klebonas paprašė atlyginimo. Jei taip, tai ir už mano maldas reikia atlyginti".

Išlaikė paslaptį

"Aš tau sakiau, kad užlaikyk paslaptį", išmetinėjo draugė draugei.

"Ir ko gi tu iš manęs nori?" užpyko pastaroji. "Aš juk niekam nesakiau, kad tu man pasakei".

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Nuo lapkričio 1 d. pradėdama vėjus sąskaiton jau dabar gražus būrys darbščių Liaudies Balso vėjininkų ir rėmėjų prisiuntė bei pridavė keletą naujų prenumeratų, keliasdešimtis atnaujintų ir kelis šimtus dolerių aukų. Ateinančios savaitės LB laidoje pradėsime taptinti vėjus eigos apžvalgas.

Laikė praeitos savaitės dėl Liaudies Balso pasidarbavo ir jį parėmė šie draugai ir draugės:

Montrealiečiai susirinkę aptarti LB vėjus pravedimą suaukojo \$283.25, Pet. Šiuplevičius apart stambios aukos užrašė naują prenumeratą ir kitą atnaujino į Lietuvą, keletas atsinaujino savo prenumeratas ir viską sudėję kartu per J. Lesevičių prisiuntė Liaudies Balsui. Kas kiek aukojo telpa korespondencijoj.

Ant. Kajokas, Montreal, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$3.50.

P. Shusas, Holden, Mass., (Nukelta ant 7 pusl.)

Mano Ispūdžiai

S. Karvelis

(Taša)

Mums būvant Lietuvoje, ir sugrįžus į Kanadą, girdisi nušikundimų, kad negali medžiagų įsigyti dėl pastatų remonto. Valdžios obalsis toks: "Į gyvenvietes!" Be kolūkio valdybos paliudijimo negali pirkti medžiagas, nes daug kolūkių jau turi nutarimus burtis į gyvenvietes. Be to kolūkiai negali reikiamai suklestėti. O kurie buriasi į gyvenvietes, valdžia duoda paskolas labai lengvomis sąlygomis įsigijimui medžiagos. Ir bendrai, kolūkiuose, kur yra trūkumų ir nedaug kolūkiečių, tai jau kaltė pačių kolūkiečių. Tai nenoras ar nesugebėjimas vesti kolūkio reikalus.

Vyriausybė stengiasi visais būdais pagelbėti kolūkiams susitvarkyti, duoda visokias lengvatas įsigyjant kolūkio inventorių. Ir bendrai, didžiama kolūkių yra labai gerai įsikūrę. Jie jokių būdų nebegrįžtų prie mažų žemės sklypelių. Nekurie kolūkiai sunkiai įsikuria dėl stokos jaunimo ant kolūkių. Toksai masinis siekimas mokslo ir smarkus augimas industrijos pokario metais Lietuvoj sugėrė visą kolūkių priėaugį. Kai jaunuomenė pradės grįžti į kaimą, apsiginklavus mokslo žiniomis, daug pagelbės silpniau stovintiems kolūkiams, greičiau išgyvendins visokias "kombinacijas" ir girtavimą, kuris dar gana tvirtai laikosi kolūkiuose.

Kad ir blogiausiame kolūkyje žmonės yra geriau pa-valge, gražiau apsirengę ir lengviau dirba, kaip prieš karą. Ir be abejo, kuo greičiau kolūkiečiai persikels į gyvenvietes, tuo greičiau jų būklė ekonominiai ir kultūriniai pagerės, nes bus galima įvesti telefoną, praveisti gerus kelius. Dabar neįmanoma prie kiekvieno gyventojų praveisti gerus kelius. Šalikeliai šiuo tarpu gana prasti. Neįmanoma išvedžioti ir elektros laidus prie kiekvieno gyventojų, nes jie dabar yra išsimėtę po laukus, po du kilometrus vienas nuo kito. Kolūkiečiai turės pasistengti, kad kuo greičiau susibur-ti į gyvenvietes.

Zinoma, tokių patogumų, kaip elektriniai pečiai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, tosteriai, elektriniai prosai (lygintuvai), dar nebus galima taip greitai visiems įsigyti, ims keletą metų, kol Lietuvos kolūkietės galės įsigyti, nes kad ir kaip smarkiai juos gamintų, kol visus patenkins, tai paims laiko, keletą metų. Reikia nepamiršti, kad Lietuvoje nei

viena valstietė jų neturėjo. Bet Lietuvos liaudis jau lipa ant kulnų net aukščiausiai iškilusiems industri-niams kraštams, kaip Amerika ir Kanada. Nekuriose srityse mūsų krašto metodai jau nusenę. Pavyzdžiui, ke-lių budavojime, statyboje. Koku tempu tenai dirbama, tai Amerika jau toli toli atsilikusi.

Štai pavyzdys: Lietuvoje viena 17 metų mergaitė operuoja svirtį ir pristato meistrams visą reikalingą medžiagą. Viskas paduodama kra-nais, tiesiai meistrams, į ran-kas.

Ir ant kolūkių. Sunkveži-mių ir nekurių žemės ūkio mašinų jau yra daugiau, ne-gu Kanadoj.

Ir tokiu tempu, kaip da-bar eina krašto atstatymas, kur seni ir jauni, vyrai ir moterys petys į petį dirba, Lietuvos krašto vaizdas per kokius 10-15 metų taip pasi-keis, kad nebus panašus. Jis iš ekonominiai atsilikusio krašto pasidarys nauju in-dustriniu kraštu, kuriame klestės mokslas, kultūra, sportas. Tarybinė santvarka tai visa daro įmanomu da-lyku. Lietuvos liaudis niekad nebegrįš prie buržuazinės santvarkos. Nes tarybinė santvarka išvedė ją iš skur-do.

Pasisvečiavę pas gimines, apsidairę po kolūkius, liepos 20 skubinam arčiau Vilniaus. Jokių būdų negalime praleisti progą pamatyti tą aukštą menininkų sąskridį — dainų ir šokių šventę.

Vakare visi mūsų gupės dalyviai susirenkam Kaune sutartoje vietoje. Visi kupini ispūdžių, parsivežtų iš gim-tųjų kampelių. Iš ryto, pir-miausia norime pamatyti, kaip senelis Nemunas stoja talkon krašto gerovės kėli-mui, siūsdamas laidais tą neįkainojamą jėgą — elek-trą, kuri plačiai po visą kraš-tą suka mašinas, kelia galin-gus kranus, teikia šviesą žmonėms.

Kauno HES yra ne tik jė-gainė. Ji taipgi yra apsau-ga nuo potvynių.

Taipgi apžiūrėjome vieta, kur pradėti darbai šiluminės elektros jėgainės, kuri bus daug galingesnė, negu Kau-no HES. Kuomet ši elektri-nė bus paleista darban, tai jau bus galima patenkinti būtinuosius Lietuvos jėgos reikalavimus. Tolimiausiu-se Lietuvos kampeliuose vals-tiečių stubose sužibės elektros šviesa. Tada ir jie pradės galvoti apie elektrinius pečius, šaldytuvus ir t. t. Ir neužilgo taip bus. Tarybiniai žmonės moka savo įsiparei-

gojimus išpildyti pirm laiko.

Tą mes pastebėjome visur po Lietuvą važinėdami.

Besiruošdami dvidešimčio šventei, jie papuošė kraštą ne tik vėliavomis, bet ir plakatais su obalsiais ir skai-čiais, kurie pasakoja apie septynmečio pildymą, apie daromą pažangą.

Švenčiant dvidešimtmeti-nę sukaktį, kaip Lietuvos žmonės įvedė savo šalyje so-cialistinę santvarką ir įsi-jungė į broliškių tautų šeimą, visas kraštas buvo nusitel-kęs šventiška, visur matėsi džiaugsmas, pasididžiavimas savo atsekimais per 20 ta-rybinės santvarkos metų.

Parvykę į Vilnių, gauna-me pakvietimus dalyvauti garbės svečiais Lietuvos Ta-rybų Socialistinės Respubli-kos Aukščiausiosios Tarybos iškilmingoj sesijoje. Pirmą sykį savo gyvenime turėjau progą dalyvauti tokia-

me aukštame krašto pareigūnų posėdyje.

Čia buvo išdėstyti nuveik-ti darbai per 20 metų tary-binės santvarkos. Taipgi iš-dėstyti planai tolimesniam darbu, kad padarius Lietu-vą žydinčia ir klestinčia šali-mi dėl darbo žmogaus.

Bendrai, per tas kelias die-nas Vilniuje turėjome progą pamatyti istorines ir kultū-rines įstaigas, dirbtuves su jų erdviais pastatais ir jų gė-lėmis apsodintomis aikštė-mis jų kiemuose, vaikų dar-želius su patyrušiomis auk-lėmis ir sveikatos personalu. Poilsio vietas, Panerių pio-nierių stovyklą, kur darbo žmonių vaikai poilsiauja va-saros metu. Taip, kad kelios dienos prabėgo ir dar daug ką buvome nematę, nors bu-vome užsibrėžę pamatyti.

Štai ir liepos 23-čioji. Di-dysis menininkų sąskridis — Dainų ir šokių šventė!

(Bus daugiau)

Kanados Senatoriaus Kalba

Kada industrialistas Cyrus Eaton surengė pietus Chruš-čiovo priėmimui rugsėjo 26 dieną, jis pakvietė eilę žymių žmonių, biznierių, mokslinikų ir visuomenės veikėjų, kurių tarpe buvo keli ir iš Kanados Jų tarpe buvo ir Kanados senatorius Neil Mc-Lean. Priėmimo jis pasakė kalbą. Žemiau talpiname su-trumpintą jo kalbą, pasaky-tą tame bankete. — Red.

Mes kanadiečiai džiaugia-mės progą padiskusuoti bendrų interesų klausimus su dvimimis mūsų artimiausiais kaimynais, Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiais pietuose ir mūsų garbingai-siais svečiais iš Tarybų Są-jungos šiaurėje.

Kaip viduryje gyveną žmonės, kanadiečiai mato la-bai gerai, kad jie gali būti kumpiu tarp dviejų didelių riekčių tarptautiniame suvož-tiniame.

Bet mes nesibauginame perspektyva būti kumpiu. Ko-bijome mes — ir visi čia esantieji, aš esu tikras — yra tas, kad mes galime bū-ti sumalti į hamburgerį nau-jame pasauliniame konflik-te.

Skaitant tą, ką mūsų ne-kurie laikraščiai perduoda kaip informaciją, ir klausant taip važinamų komentaru nekurių mūsų komentariu ir stebėtojų, negalima ne-jausti, kad mes gyvename tokiu laikotarpiu, kada žo-džiai neteko savo reikšmės.

Ką mes skaitome, dažnai verčia mus manyti, kad ne-kurie nedori tipografai pasi-ėmė rolę leidejų ir teikėjų in-formacijos, kad būtų kuo mažiau informacijos, ir kuo

daugiau klaidinimo ir erzi-nimo.

Tokių laiku, kada teisin-ga informacija labiausiai reikalinga dėl pasisekimo kalbų tarp vyriausybės gal-vų, vyriausybinių organiza-cijų, biznierių ir paprastų žmonių visose šalyse, tie, ku-riems suteikta teisė ir patikė-ta pareiga duoti informaci-jas, kurios nuteikia visuo-menės opiniją, turėtų atlik-ti šią užduotį teisingiausiai ir su atsakomybe.

Be teisingo ir nuoširdaus apsikeitimo nuomonėmis ir be reikiamos atsakomybės jausmo, neatsakomingi ir ne-padorūs žmonės, ar tai būtų žurnalistai, komentatoriai, politikieriai ar įtakingos gru-pės, gali padaryti neatitaisa-mą žalą taikos reikalui, tvar-kai ir gerai administracijai pasaulyje.

Būtų neteisinga apšaukti nedorais ir neatsakomiais visus tuos, kurie teikia infor-macijas per masines priemo-nes — spaudą, radio, televi-ziją ir jūdžius. Tarp jų yra daug tokių, kurie atsidavę tarnauti savo kraštui ir vi-sai žmonijai.

Bet tokių laiku, kada vyksta dideli įvykiai, kuomet visi žmonija eina į naują ateitį, mes negalime rizikuoti tre-čiojo karo skerdynės, o tie, kurie iškraipo teisybę, ne-svarbu kokiais išrokavimais jie tai darytų, teikia žmoni-jai prastą patarnavimą.

Ponas Chruščiove, trys metai atgal kanadiečiai buvo giliai sujaudinti, kuomet jų-sų mokslininkai paleido pir-mą sputniką. Mes jautėmės dar labiau patenkinti, kuo-met jums pavyko nusviesti raketą ant mėnulio.

Viso pasaulio mokslininkai

tada pripažino jūsų moka-lininkų pasiekimus, ne su pa-vydu, bet kaip didelį suolį linkui didelių naujų pasise-kimų žmogaus užkariavime visatos, ir mes už tai gerbia-me jus.

Ar negalime mes parody-ti tokį pat ryžtą, vaizduotės ir sugebėjimą tarptautinės po-litikos srityje, tarptautinės prekybos ir tarptautinio su-sipratimo srityje, koks buvo parodytas jūsų ir mūsų ša-lių vystant ir paleidžiant ra-ketas į mėnulį?

Mes gyvename tokiu lai-ku, kada tarptautinė preky-be yra valstybių gyvybės šal-tinis, ir tokiu laiku, kada nauji supratimai plečiant tarptautinį apsikeitimą yra labai reikalingi, kad pada-rius draugiją sveika ir gyva. Mes be abejonės turime mo-tyvus, supratimą ir drąsą iš-tirti ir atrasti naują formu-lę, kurios labai reikia norint išvengti naujo karo baiseny-bių, karo, kuris paneigtų vi-sus žmonijos troškimus.

Daugelis Kanados biznie-rių, kaip, pavyzdžiui, ponas Duncan, kurs randasi čia šiandien, lankėsi Tarybų Są-jungoj ir susižavėjo tarybi-nių žmonių pasiekimais. Šie pasisekimai yra išsūkis mums ir mūsų gyvenimo bū-dui.

Tai išsūkis, kuris turėtų išjudinti mus į didesnes pa-stangas visuomenės apšvie-toje, be kurios mes negalėsi-me pasidžiaugti visais savo darbo vaisiais laisvės sąly-gose.

Mes beveik priėjome to-kios padėties pasaulio drau-gijos gyvenime, kurioje mes nebegalime leisti eikvoti ar-ti 100.000 milijonų dolerių kasmet dėl fantastinių gink-lavimosi lenktynių.

Zinoma, kaip ir kitų ša-lių biznierių, mes supranta-me, kokią naudą turėtume panaudoję nemažą dalį tų prouktyvių priemonių — bu-davojime mokyklų, universi-tetų, tyrimėjų, kelių, ligo-niųjų, plėtime girių ir prave-dime irigacijos projektų, kad būtų galima pavalgydin-ti tuos, kurie alkani.

Todėl aš labiausiai pabrė-žiu, kad mes turėtume nau-doti kiekvieną progą suma-žinimui tarptautinio įsitem-nimo per asmeninius kontak-tus, kas palengvintų žmo-nėms vėlti kartu siekiant bendro tikslo.

Dabar yra laikai dideliems dalykams, laikas kada viso pasaulio biznierių, stumia-mi jų pačių praktiško pa-prasto jausmo, gali suteikti patarnavimą žmonijai, ko nesugebėjo padaryti jų poli-tikieriai ir kiti lyderiai.

Nėra abejonės, kad panau-dojimas resursų, kuriuos mes eikvojame dėl ginklavimosi (išskyrus tai, kas rei-kalinga dėl tarptautinės po-litijos), dėl gamybos reikau

Mokslo Klausimais

Astronomas A. Pučinskas

Artimiausioji ir Paskiausiausioji

Daugelį tūkstančių metų žmogus gėrėjosi dangaus planeta — gražuole Venera ir kartu stengėsi kuo daugiau pažinti ją. Ir dabar, Kosmoso užkariavimo epochoje, Venera kaip niekuomet jaudina protus, — juk ji vienas iš tų dangaus kūnų, kuriems pirmiesiems teks patirti beribę kaimyninės Žemės gyventojų išmintį. Vieną gražią dieną laikraštyje jūs perskaitysite: "Šiandien į Venerą paleista raketa!"

Už Venerą šviesesnė tik Saulė ir Mėnulis. O žvaigždės, netgi pačios šviesiausios, toli atsilieka. Venera puošianti vos pradedantį temti dangų, kuomet kitos žvaigždės dar negreit užsidauga, atkreipė mūsų protėvių dėmesį. Jie manė, jog mato du atskirus šviesulius. Mat, Venera niekada nenuėina per toli nuo Saulės: ją galima matyti arba vakaro prielaidoje vakaruose, arba gailių ryto metą rytuose. Todėl dažnai Venera vadinama Vakarine arba Aušrine žvaigžde. Kaupiantis patyrimui, pasirodė, kad jei vakare šviesulys matosi, tai ryte ne, o kai vakare nebesimato, po kurio laiko pradeda rodytis ryte. Tad ir pradėta galvoti, kad tai yra vienas judantis šviesulys. Jau navedžiai laukdavo pasirodant to nuostabaus šviesulio, kad jo spindulys palaimintų jų gyvenimą. Taip planetai ir buvo suteiktas grožio ir meilės deivės Veneros vardas.

Vieną gražų 1610 metų vakarą į Venerą nukrypo Galilėjaus akis, tik šį kartą apginkluota paties stebėtojo

ir išplėtimo tarptautinės prekybos, būtų didžiausia palaima žmonijai, kokia kada ji pasidžiaugė.

Ir čia, taipgi, mes turime supratiną ir išmintį surasti formulę, kurios pagalba tas gali būti padaryta, kol ne vėlu.

Aš išreiškiu savo galutiną atsikreipimą žodžiais žymaus architekto D. H. Burham, kuris panaudojo juos skirtingu atveju: "Nedarykim mažų planų; jie neturi magiškos galios išjudinti žmonių kraują."

Tokio tai supratimo mums reikia ir tarptautiniuose reikaluose šiandien. Mums reikia kelių, vaizdingų ir praktiškų planų, kurie uždegtų žmonių vaizduotę ir išjudintų jų kraują. Planų, kurie padėtų visai žmonijai gyventi taikoje, sutarime ir vienas kitą įvertinant.

pasigamintu teleskopu. Ir ką jis pamatė? Venera, tarsi užgauta pirmojo tokio žūlaus žvilgsnio, atskleidė didžiajam mokslininkui tik dalį savo veido: teleskope matėsi šviesus piaučvėlis. Vadinasi, Venera, panašiai kaip Mėnulis, turi savo fazes. Galilėjaus atradimas, dabar atrodo visi paprastas, tuomet buvo labai svarbus, paremiant neseniai gimusį ir bažnyčios persekiojamą Koperniko mokymą apie planetų judėjimą aplink Saulę.

Venera, beskriedama 108 milijonų kilometrų atstume nuo Saulės, pilną apsisukimą padaro per 225 dienas. Kadangi ji yra arčiau Saulės negu Žemė, tai negali nutolti dangaus sferoje dideliu kampu nuo Saulės disko. Kai Venera praeina tarp Žemės ir Saulės, ji nematoma, nes būna atsukusi į mus savo tamsiąją, Saulės neapšviestą pusę. (kaip jaunas Mėnulis). Čia Venerą ir Žemę teskiria tik apie 40 milijonų kilometrų. Nė viena planeta taip nepriartėja! Bet kas iš to, jeigu jos vis vien negali stebėti. O kai ji mato pilna, yra jau už Saulės 250 mil. km nuotolyje ir serokai sumažėjusi. Retkarčiais įvyksta astronomų labai laukiamas reiškinys — Veneros perėjimas per Saulės diską. 1761 metais, tokio praėjimo metu, įvažė Lomonosovo akis anie tamsu mažytį Veneros diską, besistartinantį prie Saulės krašto, pastebėjo siaurą šviesia juostelę. Šis įdomus reiškinys pažadino Lomonosovui genialia minti: jis konstatavo, kad ta šviesi juostelė yra Veneros atmosferos pasireišimas.

Daug laiko praėjo nuo tos istorinės dienos. Daug pasisventusių stebėtojų, neįsaudami nuovargio, budėjo prie teleskopų, daug tomu buvo orirašyta apie atliktus stebėjimus, daug išbandyta įvairiausių tvrimo metodų tačiau neatskleisti paslapties dar daug. O pažinti Veneros paslaptis be žalo idomu. Juk ją pilnai galime laikyti Žemės "seserimi": jos apimtis, masė beveik nesiskiria nuo Žemės apimties ir masės. Būdamas arčiau Saulės, Venera gauna beveik dvigubai daugiau šviesos ir šilumos. Bet ar yra ten sąlygos organizacijai pasiekti vystytis? Venera žymia dalimi tai slepia.

(Bus daugiau)

**KAS KAIP RĖMIA
LIAUDIES BALSĄ**

(Atkelta nuo 5 pusl. atsiliepdamas į v. jaus reika-

lu laišką, prisiuntė \$2 aukų. S. ir J. Čičinskai, Montreal, reikšdami viešą padėką jų sūnaus vestuvėse talkininkavusiems, paaukojo \$5.00.

F. Kazokas, Lethbridge, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Narušio \$1.00 aukų.

A. Wardo, Detroit, Mich., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$4.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Skiparis \$1.50 ir penki po 50 c.

P. Kisielienė, Montreal prisiuntė naują prenumeratą užrašytą M. Tamašauskienės į Lietuvą, keletą atnaujintų, kurių tarpe viena O. Kisielienės atnaujintą į Lietuvą ir nuo K. Kielos \$1.50 aukų.

A. R. Antanavičiai, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe jų vieną atnaujintą į Lietuvą.

A. Maldeikienė, Springfield, Ont., pakartotinai parėmė Liaudies Balsą prisiūdama \$5.00 aukų.

V. Zilinskas, Toronto, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

H. Darbavolskienė, Toronto, pridavė dvi naujas prenumeratas, atsinaujino sau ir dėl gimnaitės H. Cliff prenumeratas ir pridavė nuo V. Roman \$1.00 aukų.

T. Rimdžius, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo K. Pempės \$6.00 aukų, taipgi už išplatintą literatūrą \$10.15.

J. Kamičaitis, Toronto, atsinaujino sau prenumeratą, paaukojo \$1.00 ir pridavė nuo L. Skunėiko 1.5 paramai \$25.00 aukų.

M. Berškienė, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tris atnaujino į Lietuvą Ch. Kamičaitis.

P. Bepirštis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Subačius \$1.00 aukų.

A. Petronis, Hamilton, Ont., pridavė \$1.42 už išplatintą literatūrą.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Ant. Kavaliauskas, Toronto, \$11.00;

Pr. Gaižauskas, Toronto (I eside), \$6.00;

Ch. Kaminskis, Churchill Ont., \$1.00;

Pr. Petrauskas, Ste. Agathe, Que., \$3.00;

K. Karlan, Maspeth, N. Y., \$5.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Kreipimasis

Į Liaudies Balso Skaitytojus ir Rėmėjus

Gerbiami Draugai ir Draugės,

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų

Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimui \$4.000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eitų planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 20 naujų prenumeratų, atnaujinti visus esamas ir sukelti \$850 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 35 naujas prenumeratas, atnaujinti visus esamas ir sukelti \$1.800 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visus esamas ir sukelti \$450 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visus esamas ir sukelti \$300 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito v. jaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio v. jaus pirmo rajone globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiai: už naują metinę prenumeratą 10 punktų, už atnaujintą 4 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 2 punktus.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupės skiriamas dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus v. jaus darbo rezultatus prašome tuojau prisiųsti. Ir spalio mėnesį gauti v. jaus veiklos rezultatai bus kredituojami v. jaus saskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos, taip ir atnaujintos prenumeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams. Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietuvoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Montrealo miesto majoro ir valdybos rinkimams buvo užregistruota 345,678 balsuotojai. Tik 41 procentas arba 141,727 balsuotojai dalyvavo rinkimuose.

Majoru išrinktas J. Drapeau su 75,719 balsų. Į majorus kandidatavo 5.

Miesto valdybą kandidatavo 238 dėl 66 vietų. Iš 66 atstovų, 44 yra Drapeau šalininkai. Taigi, majoras turi su savim didelę persvarą ir galės išpildyti visus pažadus, jeigu norės.

Iki šiol miesto valdybą buvo skiriami 33 astovai nuo įvairių organizacijų ir uni-jų. Drapeau prieš balsavimus reikalavo, kad tie 33 būtų pašalinti iš valdybos. Tuo reikalu buvo prarastas laike balsavimų referendumas ir dauguma balsuotojų pasisakė už pašalinimą.

Drapeau pareiškė spaudai, kad ateinančiuose miesto rinkimuose visi balsuotojai turės turėti pasus su fotografijomis. Tuomi būsiąs užkirstas kelias tier, kurie balsuoja už tinginius ir mirusius.

Pirmesniuose rinkimuose buvo susekta, kad tokiu būdu buvo paduota 20,000 balsų prieš jį. Todėl jis ir buvęs sumuštąs.

Montrealo apylinkėse pasireiškė kiaulių cholera. 2,000 kiaulių buvo sunaikinta.

Vyriausybė atsisaukė farmerius, kad pastebėję susirgusias kiaules praneštų valdžios organams. Už tas kiaules valdžia pinai užmokės ir jos bus sunaikintos.

Teismas nubaudė Salberry Packing Co. \$200 už tai, kad buvo susekta, jog į dešreles ir maltą mėsą buvo dedama arkliena.

B. K.

Padėkos žodis

Gerbiami draugės ir draugai:

Iš gilimos širdies mes esam dėkingi už jūsų nuoširdų pasidarbavimą mūsų sūnaus Edvardo vestuvėse. Nuširdžiai dėkavojam sekančioms draugėms, kurios taip maloniai patarnavo: pirmininkei Girdauskienei, A. Klemkienei, H. Morkevičienei, V. Jaseckienei, E. Yanuskienei, S. Mylash, M. Niaurienai, F. Skripkienei, M. Glavackienei ir jos dukrelei Mildai.

Taipgi dėkavojam vyrams už smarkų pasidarbavimą: K. Klemkai, A. Morkevičiui, P. Jurgučiu, J. Kaušilai.

Visiems tariam nuoširdžiai ačiū.

Stasė ir Juozas Cicinskai

Kanados radio ir televizijos komikai Johnny Wayne ir Frank Shuster. Jie dabar turi ant Kanados televizijos valandinę savaitinę programą.

Puikiai įvertina Spaudą

Atidarymui LB Vajaus Sudėjo Virš \$280

MONTREAL. Spalio 23 d. — Oras papuolė labai blogas, smarkus lietus, o susirinkimo vieta visiems toli. Ne mažai turėjo susilaikyti dėl blogo oro. Tačiau gražus būrys gerų LB patrijų viską nugalėjo, atėjo pasitarti, kaip mes savo kolonijoje geriausiai galėtumėm praveisti savo laikraščio vaju, kad užtikrinus tolimesnį tvirtą Liaudies Balso pasilankymą.

Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai puikiai supranta spaudos vertę. Lygiai taip pat jie supranta svarbą turėti tokį laikraštį, kaip Liaudies Balsas. Giliai įsitikinę, kad jo išsilaikymas yra mūsų visų reikalas, tuojau ant vietos LB vaju atidarymui suaukojo \$283.25!

Štai tie nuoširdūs spaudos, o tuo pačiu sykiu pažangos ir taikos mylėtojai, kurie jau aukavo dėl LB paramos:

B. Kvietinskas — \$25.00.

Po \$20.00 — Petr. Šiuplevičius, J. Lesevičius, Kupiškielis ir G. Serpitiene: po \$16.00 — Helena, S. Doveika ir A. Lioka; po \$15.00 — J. Urbanavičius, J. Braknys ir L. P. Kisieliai.

Po \$10.00 — J. Pelakauskas, J. Stukas, E. Strellis, B. Juraitis ir J. Verbyla: po \$5.00 — A. Balčiūnas ir M. Gudas; o K. Radzišauskas (nors jau pats pasiuntęs anksčiau savo auką \$16.00) čia vėl paaukavo \$2.00; ir W. Kriščiūnas — \$1.00.

Taipgi čia sykiu priduoja Mrs. White surinktu aukų \$22.25, kuri maloniai pasidarbavo atsiliepdama į LB prisiųstą jai aukų rinkimui blanką. Per ją aukavo: po \$5.00 — Westmontų Jurgis ir P. Braknys; po \$1.00 — J. Sartanavičius, F. Šiuplevičius, K. Kutas, B. Paukštys, Mrs. Šiuplevičius, A. Kausas, B. Šalčiūnas, S. Pečiulai-

tis, S. Jazminskas ir Mrs. White. Du aukavo po 50 c. ir penki po 25 c.

Taigi, mieli Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai, Liaudies Balso skaitytojai, rėmėjai ir simpatikai, vaju pradžia padaryta labai graži. Šių žodžių rašytojui į susirinkusiuosius teko veik tik keliais žodžiais padaryti pranešimą LB reikalais ir jie da-

vė puikų atsakymą! Bet mes, Montrealo I rajonas, turime kvotą gauti bent 20 naujų skaitytojų, atnaujinti visus senuosius ir sukelti aukų \$850.00. Todėl aš, varde Liaudies Balso ir varde tu, kurie jau prisidėjo savo stambiomis aukomis, kreipiuosi į jus visus ir visas, būkite tokie nuoširdūs, kaip šie pirmūnai, pasistenkite gauti naujų skaitytojų, atsinaujinkite savo ir paraginkite kitus atsinaujinti prenumeratas, taipgi nuoširdžiai ir sulyg išgalės paremkite savo laikraštį, Liaudies Balso, su auka.

Pilnai pasitikiu, kad mes Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai garbingai atliksime mūsų pareigą, visi sunerę savo brolišką rankas, išpildysime mums skirtą kvotą su kaupu!

J. Lesevičius

Padėkos žodis

Sąrišyje su mano brolio mirčia Lietuvoje, kurį šią vasarą aplankiau ir radau labai sergantį, už išreikštą užuojautą draugams ir draugėms laiškais, telegramomis (net iš Lietuvos), per spaudą ir asmeniniai, reiškiau širdingiausią padėką!

Petrė Kisieliene

Montreal, Canada.

Lankėsi Lenkijoje

Pasikalbėjimas su A. Kmieliausku apie jo įspūdžius

MONTREAL. — Senas montrealietis lietuvis, Adomas Kmieliauskas, pereitą vasarą buvo nuvykęs pasi-svečiuoti į savo gimtąjį kraštą, pas brolių, Vidugiry, Seinų apylinkėje. Ten išbuvo apie du mėnesius ir grįžo atgal į Montrealą tik neseniai.

Šių žodžių rašytojui plačiai su grįžusiuoju su Kmieliausku pasikalbėti. Asmeniškai, jaučiasi gerai nusiteikęs, patenkintas kelionės, nors, sako, sveikata netarnavo taip gerai, kaip kad būtų norėjęs. Matomai, sako, labiausiai paveikė, jau atprastas naturalus maistas.

Jo kelionės asmeniškai įspūdžiai ir patyrimai gana platus ir įdomūs, tačiau, kad gerai juos nušviesti, reikėtų daug laiko ir vietos spaudoje užimti. Todėl čia noriu pasidalyti su skaitytojais jo, kaippo lietuviu, tik visuomeniniais įspūdžiais.

Pirmiausiai, paklaustas, ar jis turi giminių Tarybų Lietuvoje ir ar darė žygius iš Lenkijos ten nuvažiuoti jų aplankyti, atsakė, kad turi seserį Lietuvoje. Galėjo gauti reikalingus dokumentus pervažiavimui Lenkijos-Lietuvos rubežiaus, bet tik-tai kaippo turistą. Dėl savo

ekonominio išskaičiavimo nuo tokio pasiūlymo atsisakė ir liko nenuvažiuojęs į Lietuvą. Kaip žinia, tarp Lenkijos respublikos ir Tarybų Sąjungos, taigi ir Tarybų Lietuvos, rubežiai gana kietai uždarai. Ir visa tai daroma ne dėl to, kad būtų blogi savitarpiniai valstybiniai santikiai, bet todėl — ką ir pats Kmieliauskas pripažino, — kad tame svarbią rolę lošia tarptautinė šaltojo karo įtampa padėtis.

Toliau, kaip jau minėjau, A. Kmieliauskas kilęs nuo Seinų — teritorija tirštai apgyventa lietuvių. Ir nuodugniausiai mūsų pasikalbėjimas susikoncentravo, tai apie ten gyvenančių lietuvių visuomeninį veikimą, jų organizacijas, apie jų pastangas išlaikymui lietuviybės. Pasirodo, kad senosios buržuazinės Lenkijos valdančiosios klasės pastangos išrauti lietuviybę iš pašakny nuėjo veltui. Reikia žinoti, kad prieškarinės okupacijos laikais Lenkijos buržuazinė valdžia buvo uždariusi ne tik lietuvišką spaudą, mokyklas, bet stengėsi ugdyti ir išugdė tap lietuvių-lenkų tautinę neapykantą iki to laipsnio, kad daugeliu atsitikimų bu-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informaciją pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

vo prieita net prie fizinių susirėmimų. Kai kurie lietuviai, sako, bijodami persekiojimų, represijų ir viešų užpuolimų, buvo priversti save vadintis lenkais, nors pas juos lietuvišką dvasią degė degė.

Dabar, žinoma, dalykai pasikeitė prie liaudiškos demokratijos Lenkijos respublikos. Ten gyvenantieji lietuviai daugiau nepersekiojami, prieš juos jokios represijos nedaromos. Bet tas ilgų metų buržuazinės sistemos valdymosi laikais tautinio šovinizmo antagonistinis tarp žmonių įsišaknijimas, ne taip lengvai pasiduoda išvymas. Sulyg jo pasakojimų, tautinis antagonizmas dar jaučiamas ir dabar. Tačiau kaip visos buržuazinės liekanos, taip ir šitos, palankioms socialistinėms sąlygoms susitarius, bus nugalėtos. Tautinio nacionalio šovinizmo neapylanta lenkų darbininkų prieš lietuvius, o lietuvių prieš lenkus, neabejotina, išnyks.

Kokį gi įspūdį sudarė A. Kmieliauskui Lenkijos lietuvių visuomeninis veikimas? Labai didelį. Jis su didžiausiu entuziazmu kolėtųjų dieną ir naktį apie ten prieš tris metus įsikūrusią Lietuvos Visuomeninę Kultūros Draugiją. Jis šią Draugiją, jos gyvybinius reikalus ir veiklą, turėjo progos nuodugnai ir išsamiai pažinti. Kada tik buvo Seinuose (o jis ten buvęs labai dažnai), visuomet užeidavo į Draugijos raštinę ir daugiausiai ten laiko praleisdavo. Tuo labiau jam padėjo su Draugija gerai susipažinti ir artimai apie ją išsikalbėti, kad Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Centro Valdybos sekretorius yra jaunas, pilnas energijos, jo brolio sūnus — ir jis tuo labai didžiuojasi — Jonas Kmieliauskas. Taipgi jaunas, nuoširdus ir veiklus jos pirmininkas, Algirdas Škripka. Siedu vyrai ir kiti valdybos nariai, jis sako, sudėję visą savo laiką, sugabumus ir energiją, kad juo plačiau išvystyti Draugijos veiklą, apvienyti visus Liaudies Lenkijoje gyvenančius lietuvius už savo tautiečių kultūrinius poreikius, sąmoninant juos siekti geresnio socialinio gerbūvio su visa lenkų tauta, kaip ir su kitomis Lenkijoje gyvenančiomis tautinėmis mažumomis.

Šios Draugijos pastangomis, kooperuojant su Liaudies Lenkijos vyriausybe, jau plačiai praplėstas mokyklų tinklas lietuvių dėstoma kalba, viena iš jų, vidurinė mokykla Punske ir dvi ūkio mokyklos, Punske ir Pristavonyse. Organizuojami suaugusiems mokykliniai kursai, saviveiklos lietuviški rateliai ir tt. O labiausiai ir didžiausiu sau uždaviniu ši

Draugija stosi, tai aprūpinti Lenkijoje savo tautiečius lietuviška spauda, literatūra, knygomis. Kur tik galima, steigia knygynus, skaityklas. Ir, A. Kmieliauskas sako, jis pats mažes kaip jie gobsčiai ima lietuviškas knygas, nešasi namon ir jas skaito. Dėja, sako, girdėjęs daug skundų, kad lietuviškų knygų jų knygynuose neįtektinai yra, kad galėtų patenkinti paklausą. Nors perijodinės spaudos, laikraščių, gauna užtektinai iš Tarybų Lietuvos, bet knygų kažkodėl, sako, negauna užtektinai. Jis sako, net girdėjęs nusiskundimų iš Lenkijos lietuvių veikėjų, kad Tarybų Lietuvos visuomenininkai net prašomi ne tik neatsiūnia knygų, bet kartais nereaguoja, visai neatsako nė į laiškus. Jei tas būtų tiesa, tai ne labai gerai. Tarybų Lietuvos visuomeninių bei kultūrinių organizacijų veikėjai turėtų priimti tai domėn.

A. Kmieliauskas šiam korespondentui atvejų atvejais stipriai pabrėžė, kad jis pats mano ir kartu konstatuoja, kad ir Lenkijos lietuviai būtų labai dėkingi, jei iš Kana-

dos ir iš Jungtinių Amerikos Valstijų pavieniai lietuviai ar organizacijos užrašytų jiems mūsų laikraščių, kaip "Liaudies Balsas", "Laisvės" ir "Vilnius", taip lygiai, arba dar geriau būtų, jei pasiųstų jiems mūsų Lietuvos Literatūros Draugijos išleistų knygų. Pas mus jos jau perskaitytos ir guli ant lentynų. Ten gi jie mielai jas galėtų skaityti. Tai būtų didelis mūsų išeivijos lietuvių tikrai broliškas Lenkijos lietuviams pasitarnavimas.

Noritieji artimesniam susipažinimui susirašinėti, ar pasiųsti knygų bei laikraščių, rašykite Daugijos sekretoriaus vardu ir adresu: J. Kmieliauskas, LVKD, Sejny, Ul. Armii Czerwonej 33, Woj. Białystok, Poland.

Cia dar noriu pridėti, kad šią vasarą Lenkijos lietuviai, nors tuo tarpu dar tik vienkartinį, Varšuvoje išleido savo laikraštį "Aušra". Laikraštis gana gražiai apipavidalintas, iliustruotas paveikslais, turiningas savo turiniu. Lenkijoje gyvenantieji lietuviai, sako, juo labai džiaugiasi ir didžiuojasi. A. Kmieliauskas kelias kopijas parsivežė kaip dovaną jam.

Jis jas įteikė man, o aš pasiunčiau redakcijai, kuri tik, padarys platesnę jo apžvalgą.

J. Lesevičius

PERIMA JAV KAPITALISTAI

TORONTO. — Jungtinių Valstijų kapitalistai greitai tempu perima į savo rankas nejudomą turta.

Pavyzdžiui, kada Thorncliff Park Ltd. projektas buvo pradėtas įgyvendinti, jis buvo grynai kanadiškas. Dabar jau 90 procentų amerikoniškas.

Pardavimui

Arti 200 akerių farma, su 72 akeriais tabakui auginti teisėmis (rights). Dvi geros stubos, dvi didelės daržinės (barns), aštuonios džiūvyklos (kilns), viena didelė šiltnamdaržė (greenhouse). Du dubeltavi garažiai, 5 traktoriai. Visas apšildymas dujomis (gasu). Pigus nuo ledu ir gaisro draudimas. Arti miesto ir mokyklų. Savininkas Stasys Repšys, Rodney, Ont. Telefonas 8-W-2.

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinių ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminų Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiams)

WALTMAN'S

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus; nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$3.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko neberekia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W!

WINNIPEGE: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

H. KORSAKIENĖ

Laikinoji Sostinė

Romanas

(Tęsa)

Jaunių magistra senjorė Birutė Kasakaitė, geltonplaukė studentė, kalbanti netikėtinau storu balsu, aiškino susirinkusiam atžalynui apie korporacijos tikslą ir uždavinius apie jos paskirtį ir tradicijas. Ir Audrė, atidžiai klausydama šios korporantiškos išminties, sužinojo, kad kiekviena jaunė per vienerius metus būsianti iškilmingai įsita į senjores ir gausi korporacijos spalvas — žalią kepurėlę ir dvispalvę juostą. Tačiau gausianti tik tuo atveju, jeigu pasirodysianti tos garbės nuspelniusi. O tam ji turinti auklėtis tautinio aktyvizmo dvasia.

— Tautiniu aktyvizmu yra grindžiama unitarinė valstybė, — aiškino Birutė Kasakaitė kupinu beatodairinio žvilgsnio, — tai vienintelis ir susiklausiusi valstybė, kokia yra dabar mūsų valstybė, vairuojama šviesaus mintytojo tautos vado Antano Smetonos. Tai yra valstybė, nediskusuojanti apie migdolus ir nesnaudžianti demokratizmo lūne, o drąsiai žengianti ateitin ir vykdanči gruočio 17 idealus! Ar aišku visoms?

— Aišku! — chorui atsakydavo atžalynas, pasipuošęs juodo aksomo kepurėle.

— Brangios komitones! — pakiliai bosavo jaunių magistra. — Jūs esate būsimosios mūsų korporacijos senjorės. Tačiau jūs esate tos, kurioms laikui bėgant vadovaus mūsų valstybės gyvenimui! Šito nė vienai akimirka turite nepamiršti! Korporacija jus ruošia didžiam tautos gyvenimui!

Ir žalias atžalynas klausėsi šių žodžių, pritūpęs ir susikaupęs, pajusdamas ant savo jaunų pečių uždedamą atseitės pareigų svorį.

Kita jaunių švietėja ir auklėtoja, senjorė Skirmantė Žalytė, buvo korporacijos "arbitra elegantiarum". Smulkutė, guvi, auksinėmis sruogomis sufrizuotais plaukais, apsirengusi be priekaišto ir brangiais žiedais apsimausčiusi pirštus su šviežiu rožiniu manikiuru, ji kokeriškai stypėsi prieš jaunesnes ir čiauskėjo joms apie kiekvienai korporantei būtinai žinotinus dalykus. Tikru žinovu tonu ji aiškino apie turtinę stalo padengimą, apie brangių vynu bukietą pietums ir iškilmingai vakarėnei, apie jerubės įdaro pa-

ruošimą, ir apie užpilą šerno kepsniui, ir dar apie tai, kokia skrybėlaitė tinkanti kviestiniam "faifoklokui". Dang žinių ji teikė taip pat ir apie plaukų priežiūrą bei šlakų naikinimą kremu "Metamorfoza". Pirmiausia porino apie grakščias manieras ir apie tyrą lietuviškos grožės Tardama šiuos žodžius, ji kukliai panarindavo vylingai nekaltą žvilgsnį, lyg norėdama pasakyti: "Būkite štai tokios, kaip aš — žavios ir lipšnios, mėlynakės ir šviesiaplaukės".

O šelmės juodakepurės "fukšės" patyliukais kuždėjosi tarpusavyje. Jų Skirmantė, girdi, esanti garbės filisterio generolo Nagulevičiaus meilužė:

— Senis ir apmaustė jai visus pirštus briliantais ir perlais!

— Jos tėvas Aleksote turi siuivyklą. Žaliai — mūsų kaimynai. Pirmam kurse ji dar vadinosi Stefa. Ir, tik įstodama korporacijon, pakeitė vardą. Skirmantė, mat, skamba romantiškiau, negu Stefa, ir labiau tinka lietuviškam elitui! — kandžiai šnypstė Audrė į ausį jos naujoji draugė Jonė Valiušytė, žybčiodama savo aštriomis juodomis akutėmis.

— Praėjusią savaitę mano mama matavosi šalių kailinius, ir jis pats jai išsitarė, esą per užgavėnes būsiandios Skirmos vestuvės!

— Su tuo senu generolu? — Eik tu, kvailinke! — kikenė Jonė. — Generolas jau turi anūkų! O Skirmą jis išleidžia už savo adjutanto gusarų kapitono Ilgūno. Kaip dievą myliu, pats siuvėjas Žalys pasakojo mano mamai, — dievaži josi Jonė.

Šalia nuolatinio jaunių magistras ir elegancijos arbitros auklėjimo, į korporacijos būstinę su paskaitomis lankydavosi ir įžymiosios tautiškos minties veikėjos, garbingos ponios visuomenininkės. Kartkarčiais būdavo kviečiami su pranešimais ir korporacijos garbės filisteriai — stambūs valstybės šu-

hai. Jų paskaitų pavadinimai būdavo itin įvairūs: "Gruočio 17-osios dvasia ir lietuviškos moters tipas", "Pasaulio fašistinė studentija ir mes", "Vado problema ir tautinė akcija" ir pagaliau "Ar reikalinga mums universiteto autonomija?" Tačiau visi garbingieji lektoriai kalė žaliai korporacijos atžalynui tą patį, pabrėždami reikalą aštrinti kovą universiteto sienose su "patamsių gaiva-

lu", kuris, esą, "drumsčiaus mūsų gyvenimą ir stabdąs jo drąsų ir aktinę žengimą į ateitį".

Lietuvės moters tipo problema korporacijoje taip pat buvo labai populiaru ir visų paskaitininkų nuolat gvildinama. Lipšnios manieros ir geltonos kasos, kaip priedas prie "aktyvaus lietuviškumo", buvo nenuginčijamas šio tipo privalumas.

— Mes visos lyg kuni-gaikštiečiai Birutė turime nešioti ilgus nunokusio kviečio spalvos kasas! — šio pagauta, sušuko kartą viena visuomenės veikėja, taisydamasi išlepusia ranka pagal paskutinę madą trumpai pakirptą ir prašmatniai sufrizuotą šukuoseną.

Ir Audrė beliko tik atsidusti, prisiminus savo papursią kasą, pavasarį paliktą Rūškiavos kirpykloje "Grožis".

— Mes turime sukurti naują epochą, grynai lietuvišką, — suokė toliau pranešėja su madingu "herenkopfu". — Mes turime kurti gryną lietuvišką tipą, tokį, kokį tegali išauginti nuo pat lopšio mus lydinti vytiuko daina. O ateitį mums turi lemti gegutės kukavimas, kaip ir mūsų garbingiems bočiams. Bet prisipažinkime, ar neužmirštame mes gimtosios šiaudinės pastogės? Nuvažiavusios atostogų kaiman, ar pamatom saulės teikėjimą? Ar pabraidom žolių alebastre, ar surišame bent viena rugių pėdą? — užklauskė ji su gaudžia patetika.

Sėdinti paskutinėje eilėje greta Audrės Jonė Valiušytė pakūžlėjo jai į ausį: — Klausyk, Druseikaite, ar tau negana šito skysto sirupo? Ar girdi, sprunkam? Geriau sudaužkim univerkoj partiją pingpongo!

Slėpdamosi už kitų nugarų, jos nežymiai išsmuko iš salės. — Su Valiušyte Audrė susidraugavo labai staigiai ir netikėtai. Kartą, sustabdžiusi Audrė koridoriuje, ji pirmoji pasiūlė: — Žinai ką, Druseikaite? Jei nori, mudvi galim draugauti? Tu man labiausiai patinki iš visų korporacijos fuksių. Atrodo, kad su tavimi galima ir rimtom temom pakalbėti, nors esi, neužsi-gauk, dar visiškai vaikas!

Audrės, žinoma, nesužavėjo toks paneikiantis jos įvertinimas, tačiau vis dėl to ji apsidžiaugė pasiūlymu draugauti. Prašmatnių korporančių būryje ji jautėsi dar gerokai vieniša, o smar-kuolė trečiakursė Jonė Valiušytė, iš visko juokus bekrečianti ir pati pirmoji iš visko besijuokianti, Audrė jau buvo įsmigusi.

Ne, Jonė nebuvo patraukli, bet, kartą pamatęs, jos veido negalėjai pamiršti. Iš

pirmo žvilgsnio ji priminė baltą pelytę, tokie šviesūs, tartum saulėje išblukę buvo jos skysti plaukai. Bepalviame veide netikėtai išsiskyrė lyg du juodi vabalukai mažos judrios akys, sa-kytum, sukaupusios savyje visą veido pigmentą. Visada sklindinos juoko, jos taip ir žėrė aplinkui pašaipos žiežirbas.

Ji buvo šneki kaip šarka ir paperkančiai atvira. Greitu laiku Audrė jau viską žinojo apie naująją savo draugę. Ir tai, kad ji esanti ketvirtoji iš eilės Aleksoto gydytojo dukterė, ir kad jos tėvukas neturįs priemiestyje pelningos praktikos, todėl ir prispyręs visas savo keturias dukras įstoti į korporaciją: "Jei jūs, ne dievas žino kokios gražuolės, nesusiūpsite universiteto suole vyrų, tai bent tarnyba bus jums užtikrinta! — pareiškęs jis stačioniškai savo dukroms. — Ant mano svando, mergelės, nebuvo saldūs pyragai. O išpyrėte visi keturių, kaip sau norit, neturiu iš ko!"

— Dvejus metus dar šiaip taip spyriaisi, o trečiais tėvukas mane priveikė. Jei ne jis, niekas būtų įvaręs manęs korporacijon! Čia iš nuobodulio šuva, ir tas kaukty!

Neilgai trukus, Jonė prisipažino Audrėi, jog dar aštuntoje klasėje beprotiškai įsimylėjusi aviacijos puskariminkį, kuris kas vakarą skirias jai slaptus pasimatymus Linksmadvaryje, bet tėvai apie tokią partiją ir klausyti nenori!

Be savo aviatoriaus, Jonė pripažino tik sportą. Ji žaidė krepšinį ASK komandoje, kas rytą bėgo iš Aleksoto į Vytauto parko teniso aikštelę, o universiteto pusrūsyje, greta rūbinių, ištisomis valandomis tykojo, kol pasi-laisvins žaidėjų visada apgultas pingpongo stalas.

— Aš tau atvirai pasakysiu, Druseikaite, — dažnai sakydavo Jonė. — Sportas tai vienintelis dalykas mūsų pasaulyje, dėl kurio dar verta gyventi.

— Apie tą "mūsų pasaulį" Jonė buvo ne kokios nuomonės.

— Tu dar vaikas, Druseikaite, ir daug ko nesupranti, bet tas mūsų pasaulis, atsi-prašant, gerokai pašvinkęs...

Jonė mėgo pabrėžti savo nusimanymą bei patyrimą visuose reikaluose ir pasi-didžiuoti prieš "žalią fukšę" Druseikaite, kad ji jau trečius metus zulinanti univerkos koridorių. Ji žinojo visas išgarsėjusias universiteto istorijas, pažino visus ir keliais kandžiais pašaipos grybštelėjimais mėgdavo nuvainikuoti bet kurią "koridoriaus įžymybę".

Dar pirmomis dienomis viena gražuolė studentė su-

kėlė tikrą Audrės susižavėjimą. Aukšta juodaplaukė mergina su spinduliuojančiomis akimis kas dieną ateidavo į universitetą, pasipuošusi pagal paskutinę madą sukirpta suknele. Iškilusi galvą, ji iš lėto pereinavo koridorių ten ir atgal — visada vienui viena, nepriinama ir išdidi kaip karalienė. Jos rūbai, kuriuos ji mokėjo dėvėti su tobulu elegantiškumu, kas dieną būdavo vis nauji ir niekad nesikartodavo. Ji pasirodydavo tik pertraukos metu ir greitai išnykdavo. Sėdinčios paskaitoje jos niekad nesimatė.

— Eik tu! Visos suknelės visai ir ne jos! — susijuokė Jonė. — Tai Edita Jančytė! Ji reklamuoja salono "Smart" madas. Ir tu nežinojai? Kas dieną vis su kita suknele jai reikia pereiti humanitarų ir teisininkų koridorių, ir už tai jai mo'na po šimtą litų per mėnesį. Aš nė už ką nesutikčiau būti madų salono manekenu, o tu, Druseikaite?

— Ir aš! — kategoriškai pakratė galvą Audrė, o jos vaikiškai atviro akyse nuturuliavo nuostaba ir abejonė: kiekviena dieną rengtis vis nauja suknele? Viena už kitą gražesne? Vaikščioti koridorium išsiipuošusiai? Matyti aplinkui susižavėjusius žvilgsnius? Ir dar gauti už tai po šimtą litų į mėnesį? Argi jau taip bloga?..

Įkrito Audrė į akį dar viena keista studentų pora. Pasirodydavo jie koridoriuje tik popiečiais, visada lyg du karveliukai meliai susikabinę. Ji — pavytusi ir nusmurgusi. Jis — su prasišviečiančia plike pakaušyje, nutrintu švarkeliu ir pleiskonom apkritusia apykakle. Nuolat juos galėjai matyti lūkuriojančius prie profesoriumo durų ir tykojančius kurio nors profesoriaus. O šiam vos iškišus pro duris nosį, jiedu tuojau apstodavo jį iš abiejų pusių, atkakliai lydėdavo koridorium ir atkišę studijų knygeles, kau-lydavo kurio nors laiku negauto parašo. Per paskaitas abu susėsdavo šalimais, būtinai pirmame suole. — profesorius akivaizdoje, — ir, nuolankiai spokšdami į jį, kruopščia rašysena konspektuodavo užrašų sąsiuvinyje kiekvieną jo žodį.

"Tai, be abejonės, visko gyvenime atsidėję, vien mokslui pasisventę galvočiai", — nusprendė Audrė.

Tačiau Jonė negalėstin-gai sudaužė ir šią jos iliuziją:

— Koridoriaus žiurkės! Amžini sužadėtiniai! — kvatojos ji. — Jau dešimtį metų trūnija universitete ir dešimtį metų kuriasi sau gūžtą! Abu tarnauja kontoroje ir kala kapeiką. Bet nebijok, jau įsigijo Karelijos beržo

miegamąjį su dviviete lova ir trijų durų spintą. Jau susitaupė pinigų ir valgoma jam. Gal liks dar bent vienas plaukas ant galvos, kol įsigis visą buto apstatymą! Tada bus atžvestos iškilmingos vestuvės, ir praplikę jauna vedžiai galiausiai pradės gyventi savo malonumui. Kiekvienas, matai, siekia savo idealo!

Visi Jonės teigimai Audrei buvo lygūs įstatymui, ir ji klausėsi savo vyresnės draugės su pagarbiu nusistebėjimu.

Audrei labai patiko jos naujas vaidmuo. Ji buvo įsimylėjusi!

Visos draugės, dar sėdėdamos gimnazijos suoloje, mėgo paslaptinai kuždėtis tarpusavyje apie širdies išrinktuosius. Netgi ir Levutė, ir ta jau seniausiai buvo įsimylėjusi! Tik viena Audrė taip ilgai nepatyrė, kas gi yra toji meilė.

Žvirgzdės pakrantėje, užsilipusi ant visų slapčiausių svajonių akmenų, ji skaitė Hamsuho "Viktoriją":

"Jeigu kas paklaustų, kas tai yra meilė, — tai ji ne kas kita, kaip vėjelis. Šiuorenas rožėse ir greitai nurimstas. Tačiau kartais ji būna nesunaikinama antspaudu, uždedamu visam gyvenimui ligi mirties."

Kartą, bent ji stengėsi tuo įtikinti save pačią, ir ją užgavo lengvas tos meilės vėjelio dumstelėjimas.

Ji mokėsi tada šeštoje gimnazijos klasėje. Šeiminių kūnų rudaakis aštuntokas, Kostas Rukuižiukas, didžiausias mokyklos padauža, pakvietė ją leistis rogutėmis nuš kalno — ten, kur slėsniai žvirgzdės krantai vienoje vietoje netikėtai pašoka staigiu molėtu skardžium. Žiemos vėjai apneša jį sniego pūsnimis, supustydami didžiulę baltą kuprą. Tai vienintelė kalva žemuoje Rūs-kiaivos apylinkės laukuose, dėl to ji atrodo dar statesnė ir visų slidininkų ir rogutėjų mėgėjų yra numylėta vieta.

Zvarbi ūkana niaukė tą šarmotą žiemos pavakarį. Žili gluosniai paupyje lenkė apsinkusias nuo šerkšno šakas. Po kojomis girksėjo sniegas, o pasišausiosiuos kuosos, sutūpusios ant krūmų, atrodė lyg anglimi nupieštos tame gilios žiemos paveiksle.

Rogės žvimbdamos lėkė nuo kalvos, ir išgąsdintos kuosos, mošiodamos sparnais, kilę nuo krūmokšnių ir, skristelėjusios kelias varnas, vėl tūpė ant siengo.

Audrė užsimerkė, nes vėjas iš priešakio mušė jai į veidą. Dulkant iš po rogių sniego sūkuriams ir švilpiant ausyse vėjui, rudaakis Kostas stipriomis rankomis apkabino ją ir... (gal būt,

taip iš tiesų atsitiko, o gal jai tik pasivaideno?), išsilėkęs iš rogių, pakstelėjo ją į skruostą!

Audrė nespėjo net aiktelėti. Rogės pačiame įsibėgėjime pašoko ant gūbrio ir apvirto ant šono. Abu važiotojai kulvertomis nusirito į purią sniego pusnį.

Vos išsikapsčiusi iš sniego, klimpdama jame ligi kelių, Audrė, nė neatsisukdama, bėgt pasileido per pusnis namo. Bet ilgai jai tą vakarą kaito kairysis skruostas.

Kitą rytą rudaakis Kostas atnešė jai į gimnaziją raštuotą kumštinę, užmirštą sniego pusnyje.

Audrė net nepakėlė jį žvilgsnio ir, nuraudusi visa kaip aguona, išbėgo iš klasės.

Kai vėliau ji daug kartų perpasakodavo Levutei šį mažytį savo nuotyki, istikusį ją vieną šarmotą žiemos pavakarį, jis kas kartą rodėsi jai pačiai vis labiau nuodėmingas.

— Ir, supranti, — sakydavo ji, ryžtingai raukdama savo neramius antakius, — dabar viskas tarp mūsų amžinai baigta!

Klasės draugai laikė ją nepaliečiama, o gimnazistų būryje, kuždantis joms per pertraukas apie berniukus, šokius ir įsimylėjimus, Audrė paslaptinai tylėjo, kaip tyli moteris su didele praeitimi.

Su ta "praeitimi" ji atvyko į Kauną ir kupinomis nekantraus laukimo akimis žvalgėsi aplinkui.

Kai universiteto koridoriuje ji sutiko Daną, jai iš karto pasidarė aišku, jog tai ir bus toji meilė, kuri "nesunaikinama antspaudu uždedama visam gyvenimui ligi mirties..."

Supanti ją tikrovė dabar buvo nužerta šviesos, spinduliuojančios iš jos akių. Nuobodžios paskaitos, ir universiteto koridoriaus gausmas, ir nauji įspūdziai korporacijoje — viskas dažėsi jos svajonių varšomis, tokiomis ryškiosiomis, kokia būna sodraus pavasario lietaus nuprausta vaivorykštė.

O ruduo tuo tarpu įkyriai barbeno lietaus lašais į auditorijos langą.

Profesorius Damijonaitis susivėlusia barzdele ir jaunomis akimis karštai pasakojo apie kontrafakcinus leidinius.

Tačiau atverstame prieš Audrę sąsiuvinyje su pažymėta parašte paskaitos data tebuvo užmesti vos keli padrikai sakiniai.

Užsikvėpusi ant suolo, ji snapsojo paskaitoje, be galo tolima toms laiko dulkėmis apneštomis draudžiamos gadynės knygelėms, apie kurias taip iškilmingai ir su tokiu jaunatvišku įkarščiu pa-

sakojo senas profesorius. Audrės mintys, ištrūkusios iš auditorijos, klajojo už jos sienų — gūdžioje rudens darganoje. Plačiame — per visą sieną — auditorijos langą lyg žvaigždės juodoje upėje skendo anksti užžiebtos lempos, o už jo smarkavo vėjas, daužė į stiklą lietu, taršė palangėje belapes liepų viršūnes. Ir Audrės širdis neklystamai jautė, kaip per lietu ir vėją jos įsižiūrėtasis skuba pas ją, ir mintimis jį lydėjo kiekvieną jo žingsnį.

Štai, pasistatęs palto apykaklę, jis aplenkė Iguolos bažnyčią, kuri tamsiu kalnu dunkso gatvių sankryžoje, savo boniomis įsiremusi į drumzlinus debesis. Štai skambiai nutaukšėjo jo žingsniai nulytu šaligatviu. Štai užbėgo jis universiteto laiptais... Ir Audrė apima toks aštrus, toks nenugalimas nerimas, kad ji vos begali nusėdėti auditorijos suolo!

Pagaliau! Nuaidėdamas per tuščią koridorių, suskardena skambutis!

Prasiveržusi pro susigrūdusius tarpdury studentus, Audrė pirmoji išsprūsta į koridorių, dairydama si Daną. Jis eina tiesiai pas ją — visa galva aukštesnis už kitus, iš tolo šviesdamas jai savo skaidriai mėlyną žvilgsniu.

Nemokėdama nusišlepti šoktelėjusio širdyje džiaugsmo, kuris skleidžiasi visu jos laimingu veidu, nepastebėdama aplinkui pašaičių šypsenėlių, ji bėgte bėga jam priešais.

Visas humanitarų koridorius jau pažįsta tuodu įsimylėjėliu — šauniausiajį korporacijos "Fraternitas lithuanum" senjorą Raubą ir plačiaakę "fuksiukę" išsidraikiusiais plaukais. Korporantų tarpe jau plačiai šaipomasi, girdi, Rauba ne pėsčias — pasirinkęs ir iš šio rudens derliaus "fuksiukę" kaip cukrų, kaip lėlę! O patys smarkuoliai, korporantiškų alučių "vilikai", traukia Danelių per dantį, kad užsimaņes čiūčiuoti liūliuoti...

Įprastu, pasitikėjimo kupinu mostu Danas paima Audrę už parankės.

Kaip pirmąjį susipažinimo vakarą ir kaip daugelį po to sekusių vakarų, juodu nenuilstamai trypia ten ir atgal ilguoju koridorium.

Po paskaitų Danas lydi Audrę namo.

Rudens tamsybėn nūgrimzdusi Vydūno alėja neatrodo jiems ilga, ir persmelkiantis lietus jų nebaido. Aštrus vėjas, net užimęs kvapą ir be atodairos plėšias skvernus, rėdosi, nešė neša juos ant savo juodų sparnų.

Audrė kaukšį greta Dano išdidi ir laiminga.

Kaip ir visos, ji turi mylimąjį, turi savąjį. Ir taip gera pakelti jį akis, sutikti jo

žvilgsnį, jausti, kaip be žodžių jis šildo savo saujoje jos nužvarbusius pirštus.

Artėjant prie Minties rauto kertės, prie to griozdiško, toliau apkalto namo, kuriam gyvena Audrė, Daną pagauja ligi šiol niekad nepatirtas baukštumas.

Kas vakarą, prieš užmigdamas, jis svajoja apie šį saldųjį atsiveikinimo akimirką.

Rytoj! Pagaliau gi! Jis ją būtinai pabučiuos! Visą, visą priglaus prie savęs!

Ir štai jis — korporantiškų alučių pažiba, mėgstas įkaušusioje vyrijoje pagyrūniškai taukšti apie savo meilės nuotykius — šios plačiaakės mergikės akivaizdoje staiga netenka drąsos.

Ir ta keista, nauja nedrąsa maloniai tirpdo jam krūtinę, girdo stipriau už vyną. Juodu sustoja tylūs, sakytum, užmiršę visus reikalingus žodžius.

Krapnoja lietus.

Blizgančiu Audrės kepurėlės snapeliu varva lašai ir virpa, pakibę ant jo krašto. Jos akys, pridengtos šešėlio, — nekantrios ir žiba kaip žebenakštės.

Danas greta jos — plačiapetis, pramuštgalviškai atsmaukęs ant pakaušio žalią kepurėlę, — stovi prieš ją pasimetęs. Jam rodosi, lyg laikytų rankoje trapią brangenybę. Nuo kiekvieno neatšargaus krustelėjimo ji gali išsprūsti iš jo grubių pirštų ir sudužti į šipulius...

— Audruže... — nejprastai skamba jo lūpose gailus maldavimas. Jai persiduoda jo pirštų virpesys.

"Jis tuoj mane pabučiuos!" — it žiezirba sušvinta galvoje bauginanti mintis. Tačiau norą sprukti į tamsų prieškambarį nustelbia smalsumas.

Drąsėdamas Danas priglaudžia ją prie savęs, svaigėdamas iš dar nežinomo džiaugsmo, ir godžios rankos nušliuozia mergaitės liemeniu.

Jos galva nukrenta jam ant peties. Baimingai laukiančias lūpas paliečia pirmas gyvenime pabučiavimas.

Ji pajunta visais sąnariais nutekant malonią negalią, bet nelauktas jausmas, truputį panašus į nusivylimą, akimirksniu nusmelkia sąmonę.

O aplinkui glūdi juoda naktis ir šnara lietus.

Tai atsitiko popietinių paskaitų pertraukos metu.

Išgarmėję po skambučio iš auditorijų, studentai išvydo koridoriuje ant sienos smeigtuku prisegtą atsisaukimą. Tai buvo nedidelis mašinėle spausdintas lapelis.

"Kolegos! Kovokime su šnipais!"

Sis netikėtas šūksnis persirito įspėjimu grūmijimu per visą koridorių, sukrėdamas iš paviršiaus ramią jo tėkmę. Lyg vėjo šuorų sujūdinta upė subangavo, sužėdė jaunimo srautas.

Atsisaukimas kabojo ant sienos ir traukė į save visų akis. Studentų būrys apspito jį ir skaitė nuo pradžių ligi galo. Vieni, tyliai, susikaupe. Kiti — balsu, susijaudinę. Atsirado ir tokių, kurie, vos paskaitę pirmuosius žodžius, bailiai nusisuko. Dar kiti — išdidžiai ėjo pro šalį, lyg visai nepastebėdami nelauktai atsiradusio popieriaus lakštelio.

O atsisaukimas, rodėsi, šaukte šaukė savo rūsčius žodžius.

(Bus daugiau)

DAR NEUŽTEKTŲ MAISTO PERVERSIAUS

WASHINGTON. — Norint pamaitinti visus pasaulio žmones kaip reikiant, tai dar reikėtų bent 100,000,000 tonų maisto daugiau, negu dabar pagaminama.

Reiškia, JAV ir Kanadoje maisto perviršius susidaro tik todėl, kad jis neprieinamas tiems, kurie alkį kenčia.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Ceras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apisistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susitikimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 6 dieną, 2 val. po piet. savo svetainėje, 160 Claremont St.

Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti. Taipgi primenam nariams, kad peržūrėtumėt nario knygutes ir persitikrintumėt, ar jūsų mokesčiai neatsilikę ir nesusispendavus.

Nepatingėkit ateiti į susirinkimą. Vasaros sezonas pasibaigė. O kuopa turi labai svarbių darbų aptarti.

P. Pajuolis

Kuopos sekretorius

MASKVA. — TSRS pranešimu, per sekančius penkerius metus Tarybų Sąjunga išmokys inžinierių tris kartus daugiau, negu Jungtinės Amerikos šalys.

Akli ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Trec. po piet. uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

DETROIT, MICH.

CHICAGOS L. K. M. CHORAS
Vadovaujamas Juozo Kenstavičiaus,
solistai, duetai, kvartetai

su

BEST OF MUSIC

bus Detroitė

Sekmadienį, Lapkričio - November 6 d., 1960 m.

Buvusioj LIETUVIŲ SVETAINĖJ
ant 25th Street ir W. Vernor Highway

Svetainė atdara 2 val. po pietų
Programa prasidės 4 val. po pietų

Įžanga: iš anksto \$1.50 Prie durų \$1.75

Po programos šokiai prie geros orkestros;
užkandžiai, skanus gėrimai.

Rengia DETROITO LIETUVIŲ KLUBAS

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Lankėsi Havajuose

Dr. P. Merkis su žmona lankėsi Havajuose, kur jie ryšium su dantistų suvažiavimu išbuvo 16 dienų Honolulu mieste. Sugrįžo spalio 30.

Sako, kad Havajai tai kaip tas pasakiškas rojus.

Gavo diplomą

Phillis M. Gorman (Goberiūtė) spalio 28 dieną gavo General Burness diploma Northern Secondary School.

Gavo stipendiją

Čia gyvena iš St. Catharines, Ont., Gečiausko duk-

tė, vedusi su kitataičiu, kurių dukterė Marilyn Cooper gavo stipendiją (Memorial Scholarship) jau trečius metus.

Serga

Draugės Uršulės Sasnauskienės sveikata sušlubavo ir buvo priversta išeiti į ligoninę.

Susilaukė anūkės

Torontiečių G. ir S. Berlinskų dukterė - žentas, J. ir H. Didžiokai, hamiltoniečiai, susilaukė dukrelės, o Berlinskai anūkės. Dabar Berlinskai turi du anūkus ir anūkę.

Reporteris

Laimingai Sugrįžo

Hamiltonietis A. Petronis gavo laišką nuo V. Dovidėno, kuris neseniai grįžo Lietuvon iš Hamiltono. Žemiau telpa sutrumpintas V. Dovidėno laiškas Petroniui:

Gerbiamas Drauge:

Labai ašiprašau, kad taip ilgai nieko neparasiau. Tai vis iš tingėjimo, nes laiko turiu daug.

Dabar gyvenu kuo puikiausiai. Susitikau su savo vaikais ir pažįstamais. Paprašiau valdžios buto, tai

laukiu, o dabar gyvenu laikiname bute, kurį davė viešbutyje, Stalino prospekte 88, ir nemokamai. Moka valdžia. Turime vieną kambarį su dviem lovom, tai ir gyvenu dabar viešbuty su savo žmona. Bet kai atsiras atitinkamas butas, tai duos butą. Su butais dabar labai trumpa. Privatiškai buto neįmanoma gauti, nes visi butai valdžios žinioj. Sakė, kad kaip greitai atsiras kambarių, taip greitai duos pastovų butą ir man su žmona. Žinoma, stato daug gyvenamų namų ir visokių įmonių ir fabriky. Bet kol kas turiu pagyventi viešbuty, kol atsiras butas.

Darbo dar neieškau, nes noriu pailsėti ir apsilankyti pas savo gimines. Taip tai ir laikas bėga greitai ir dienos trumpos.

Krautuvėse visokių prekių yra užtektinai, kiek tik nori, kaip iš drabužių, taip ir kitų reikmenų, ir maisto kokio nori ir kiek nori, ir nėra nustatyta norma dėl pirkimo. Pirk kiek nori ir ko no-

ri. Gali pirkti kiek pinigų turi.

Kai su senatvės pensija, tai gali gauti ir man skiria 300 rublių mėnesį, kaip paršivežiau liudijimus darbo 20 metų. Aš manau gauti 500 rublių mėnesį ir daugiau, bet dar reikia man daugiau liudijimų apie darbą. Turiu išsimti liudijimą iš gelžkelio, kur dirbau pirmiau, prieš Smetonos, prieš išvažiudamas. Tai tada turėsiu darbin-gumo liudijimus daugiau 25 metų, tai ir gausiu daugiau pensijos. Pensiją pradeda mokėti nuo 60 metų amžiaus.

Kai dėl bagažo, tai viskas tvarkoj. Bagažas atėjo ir visai nekontroliuotas, nežūrėta, kas yra bagaže. Visoki gandai neturi pagrindo.

Prašau perduoti linkėjimus nuo manęs visiems draugams ir draugėms hamiltoniečiams.

MASKVA. — TSRS ministrų kab'netas planuoja 1967 m. Maskvoj surengt tarptautinę pramonės, mokslo ir žemės ūkio atsiekimų parodą.

Ed. Masiokas

Television Service

Visame Toronto mieste ir priemiesčiuose

Priimaime šaukimus nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro ir atliekame patarnavimą tą pačią dieną.

Darbas Garantuotas.

Taisome visų rūšių ir firmų

Televizijas, HI-FL, Patefonus (Record Players)
Naujas dalis garantuojame 6 mėnesiams.

Duodame 25% nuolaidą ant naujų Picture Tubes

3604 Dufferin St.

Tel.: ME. 5-5210

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištirta akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko aklinti.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto